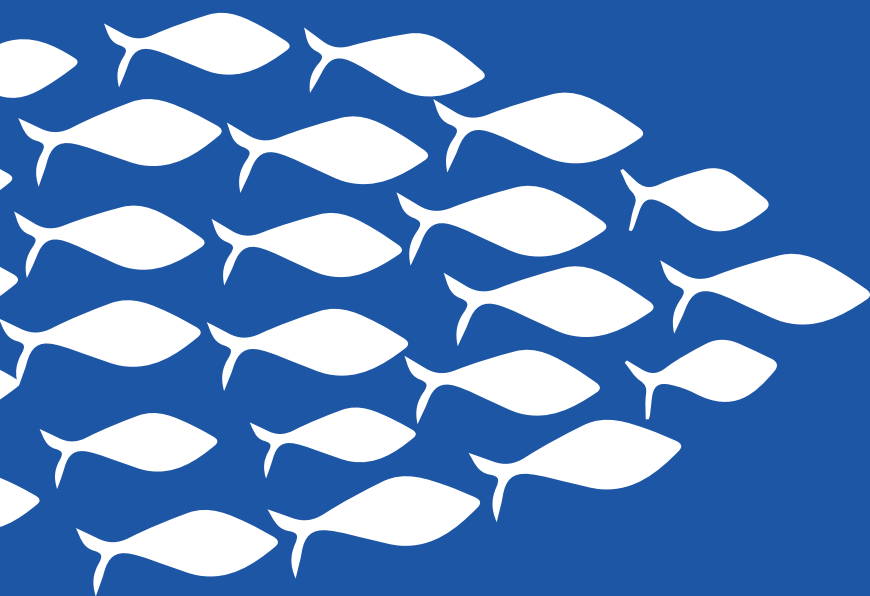

PROPOSTES PER A LES **ELECCIONS** **EUROPEES 2024**

*PROPOSALS FOR THE
EUROPEAN ELECTIONS 2024*

PROPUESTAS PARA LAS
ELECCIONES EUROPEAS 2024

CAT

EN

ES

45 PROPOSTES

PER UNA EUROPA
COMPETITIVA,
VERDA, JUSTA, AMB
TALENT I OCUPACIÓ,
INTEGRADA AL
MÓN I, SOBRETOT,
ADAPTADA A LES
PIMES.

SUMARI

1. PREÀMBUL	4
2. UNA EUROPA COMPETITIVA I RESILIENT	6
3. UNA EUROPA VERDA I RESPONSABLE	10
4. UNA EUROPA DEL TALENT I DE L'OCUPACIÓ	13
5. UNA EUROPA ADAPTADA A LES PIMES	16
6. UNA EUROPA INTEGRADA AL MÓN	22
7. UNA EUROPA JUSTA I COHESIONADA	26

1. PREÀMBUL

Entre el 6 i 9 de juny de 2024 se celebraran eleccions al Parlament Europeu. Més de 400 milions de persones estan cridades a votar en els 27 estats membres de la Unió Europea (UE), per a escollir els futurs representants a les cambres de Brussel·les i Estrasburg en un moment decisiu per la UE.

La UE ha transcorregut per un període d'extrema complexitat, iniciat amb el referèndum pel Brexit al Regne Unit al juny de 2016. Aquest esdeveniment va situar la UE davant d'un repte sense precedents, que va culminar amb la sortida d'un dels seus membres per primer cop a la història. Alhora, el Brexit va minar la credibilitat i l'atractiu del projecte comunitari.

Després de dures negociacions, al novembre de 2019 es va signar l'acord de Sortida del Regne Unit de la UE, però pocs mesos més tard va començar una nova crisi sense precedents: la pandèmia de la COVID-19.

Milers d'empreses, sobretot les més petites, van sucumbir a aquesta nova crisi, per les repetides i severes restriccions a la seva activitat, la històrica caiguda de la demanda, els estrictes tancaments fronterers i les interrupcions en les cadenes de subministrament.

No obstant això, la pandèmia també va contribuir a unir voluntats d'arreu del continent, en projectes com la compra conjunta de vacunes contra la COVID o el desplegament dels Fons Next Generation EU (NGEU), amb una emissió mancomunada de deute per primera vegada a la història de la UE.

A principis de 2022, amb el final de la pandèmia a prop, es va produir la invasió russa d'Ucraïna, amb conseqüències devastadores sobre l'economia europea, en forma de desorbitats costos energètics i de les matèries primeres, així com una inflació desbocada.

Les successives crisis dels últims anys, han reforçat el projecte europeu, però han mostrat les seves limitacions i deficiències. Així, alguns partits polítics amb influència o responsabilitat en governs nacionals advoquen avui dia per "menys Europa" i un reforçament en canvi de la sobirania dels respectius estats membres. El projecte europeu s'enfronta a un moment clau.

En aquest sentit, l'Europa del futur ha de situar al centre de les seves polítiques les **micro, petites i mitjanes empreses (Pimes)**, que són més de 24 milions a tota la UE, i que donen feina a uns 150 milions de persones. El **67%** de l'ocupació i el **60%** del PIB europeus depenen de les pimes.

A diferència de les multinacionals, concentrades en unes poques urbs europees, les pimes són garantia d'equilibri territorial i cohesió social en el nostre continent. Per això la futura Comissió Europea hi haurà de centrar el seu focus d'atenció, de la mà de **PIMEC i SME United**.

PIMEC és actualment una de les patronals empresarials més grans i actives del sud d'Europa, amb 150.000 empreses associades. **PIMEC és una organització europeista, membre efectiu de SME United, de la qual ostenta una vicepresidència.**

Fundada l'any 1980, **SME United**, anteriorment UEAPME, actua com a agent econòmic i social a escala europea, representant les pimes europees i participant amb la seva opinió en les polítiques, plans i propostes legislatives de la UE.

Actualment, SME United compta amb 67 organitzacions associades d'uns 30 països europeus, inclosos alguns del "veïnatge" de la UE, com Turquia, Ucraïna, Noruega o Sèrbia.

PIMEC disposa també d'una Delegació Permanent davant la UE a Brussel·les, des de la qual interactua amb SME United, altres patronals europees i directament amb les institucions comunitàries.

Les pàgines següents recullen una sèrie de mesures i polítiques per les eleccions de juny i la pròxima legislatura europea 2024-29, proposades des de PIMEC i en bona part inspirades en prioritats i posicionaments de la mateixa SME United i que donen continuïtat a un document previ de PIMEC per a la presidència espanyola de la UE en el segon semestre de 2023¹.

Igualment, aquest document recull algunes aportacions de la Federació de Pimes de les Balears, PIMEB, amb qui PIMEC comparteix l'afiliació a la SME United. Tant PIMEC com PIMEB són també socis fundadors de CONPYMES.

Les pimes juguen un paper fonamental a Europa i mereixen situar-se al centre de les futures polítiques i mesures de la UE durant la nova legislatura que s'obrirà després de les decisives eleccions de juny.

Barcelona/Brussel·les, març de 2024.

“L'Europa del futur ha de situar en el centre de les seves polítiques les micro, petites i mitjanes empreses (Pimes), que són més de 24 milions en tota la UE, i ocupen uns 150 milions de persones.”

2. UNA EUROPA COMPETITIVA I RESILIENT

Les últimes presidències semestrals de la UE han focalitzat bona part dels seus esforços a la competitivitat i la resiliència europees, davant les disrupcions en les cadenes de subministrament derivades de la COVID-19 i en els mercats d'energia i matèries primeres, arran de la invasió d'Ucraïna i l'escalada inflacionista².

La creixent preocupació per la pèrdua de competitivitat de l'economia europea sobretot davant dels Estats Units i la Xina ha quedat palès en la Comunicació COM (2023) 168 de la Comissió Europea³, així com l'encàrrec dels informes "Draghi" i "Letta" sobre la competitivitat europea i el reforç del mercat interior, respectivament.

S'ha posat en relleu la distància en termes de productivitat entre aquestes tres àrees econòmiques i la necessitat de reforçar la competitivitat europea amb mesures en diversos àmbits. La nova Comissió Europea hauria de continuar treballant per reforçar la resiliència i competitivitat europees.

Així mateix, i davant de la frenètica activitat legislativa dels últims anys, la futura Comissió Europea hauria de marcar una nova etapa de major èmfasi en l'aplicació i la implementació de les normes (enforcement), en lloc de generar noves regulacions, una tendència a consolidar durant la següent legislatura.

“Europa ha de completar reformes clau per a la competitivitat empresarial, com el mercat elèctric, els terminis de pagament i les indicacions geogràfiques no alimentàries”

² https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

³ Veure per exemple l'informe preparat sota la presidència espanyola "Resilient EU 2030": <https://futuros.gob.es/sites/default/files/2023-09/RESILIENTEU2030.pdf>

PROPOSTA 1**Aprovar i aplicar el Reglament contra la Morositat.**

La morositat continua sent un problema greu i ample a tota la UE, amb la meitat de les factures comercials pagades tard i terminis de cobrament que excedeixen els màxims establerts ja a la Directiva 2011/7/UE, tal com mostren diversos estudis⁴.

La proposta de Reglament de la Comissió Europea⁵ constitueix una sòlida base per erradicar la morosi-

tat a Europa, en establir un termini concret de pagament sense excepcions (30 dies) i obligar els estats membres a nomenar entitats que vetllin pel compliment d'aquest termini, incloent-hi l'aplicació de sancions. SME United, PIMEC i PMCM han plantejat esmenes de millora en alguns àmbits, com els mitjans de pagament⁶.

Després del seu tràmit en el Parlament Europeu, el reglament es debatrà al Consell Europeu de Competitivitat per completar la seva aprovació ja durant la nova legislatura europea. Esperem la seva aprovació tan aviat com es pugui així com la seva immediata aplicació als estats membres.

PROPOSTA 2**Desplegar l'autonomia europea en matèries primeres crítiques.**

Durant la pròxima legislatura europea s'hauria de desplegar el pla europeu sobre matèries primeres crítiques, presentat per la Comissió Europea, COM (2023) 160⁷.

En aquest sentit, i en línia amb les prioritats en acció exterior (secció 6 del present document), es po-

dria proposar un programa específic d'identificació i explotació de matèries primeres crítiques al veïnat sud del Mediterrani, des del Marroc fins a Turquia, una vegada la Comissió Europea hagi definit la llista de matèries primeres prioritàries, segons els criteris marcats en aquella regulació.

En qualsevol cas, PIMEC i SME United reclamen que aquesta nova estratègia de la UE tingui molt en compte les pimes usuàries, per evitar que les matèries primeres estratègiques acabin controlades per uns pocs.

⁴ <https://pmcm.es/documentacion/> y <https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/>

⁵ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-combating-late-payment-commercial-transactions_en

⁶ <https://www.smeunited.eu/publications/combating-late-payment-in-commercial-transactions>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0160>
https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/european-critical-raw-materials-act_en

2. UNA EUROPA COMPETITIVA I RESILIENT

PROPOSTA 3

Impulsar el mercat únic de serveis.

Transcorreguts 30 anys de l'establiment del Mercat Únic, encara hi ha alguns obstacles a les relacions comercials i sobretot a la prestació de serveis transfronterers entre estats membres. Segons la mateixa Comissió Europea, els serveis estan integrats al Mercat Únic només al 7%, davant de la integració del 24% en els béns⁸.

La futura nova Comissió Europea, tot atenent l'informe Letta, hauria d'impulsar el mercat únic de serveis,

sobretot en àmbits on persisteixen només uns pocs operadors a escala nacional i amb impacte substancial sobre la competitivitat empresarial, com són **la banca, les assegurances, el transport, les telecomunicacions i l'energia**.

La pròxima Comissió Europea haurà d'establir **objectius ambiciosos a la meitat i al final de la legislatura en matèria de serveis transfronterers** en el si de la UE, tal com succeeix ja amb l'electricitat, a on existeix un ob-

jectiu d'interconnexió entre estats del 15% el 2030, el compliment del qual tampoc sembla fàcil aconseguir⁹.

PROPOSTA 4

Unificar i reforçar els mecanismes de denúncia i supressió de barreres.

A la vigília de la publicació de l'informe Letta sobre el reforç del mercat interior, PIMEC continua rebent queixes i denúncies de petits empresaris sobre barreres al mercat interior, des de la prestació transfronterera de serveis d'instal·lació i muntatge fins a les normatives estatals i regionals sobre envasos.

El mecanisme SOLVIT¹⁰ per a resoldre problemes relacionats amb el Mercat Únic amb prou feines és conegut entre les empreses europees,

sobretot entre les pimes i la patronal sueca Företagarna ja va proposar millorar la seva difusió sota la presidència sueva a començaments de l'any 2023.

Juntament amb SOLVIT cohabiten altres instruments amb funcions similars, com són TRIS¹¹ i SMOT¹², enfocats a denunciar barreres al mercat interior derivades d'accions de les administracions públiques estatals. Tots aquests instruments són poc coneguts entre les pimes

europees i s'haurien d'unificar i difondre de forma més activa. La Finestreta Digital Única (Single Digital Gateway) pot ser l'eina adequada per aquest propòsit.

⁸ Comunicació de la Comissió Europea, COM (2023) 168 final.
https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

⁹ https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/electricity-interconnection-targets_en#:~:text=EU%20electricity%20interconnection%20target,-The%20EU%20has&text=This%20means%20that%20each%20country,its%20borders%20to%20neighbouring%20countries.

¹⁰ https://ec.europa.eu/solvit/what-is-solvit/index_es.htm

¹¹ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/home>

¹² <https://fosmo.youreurope.europa.eu/>

PROPOSTA 5**Seguir disciplinant les plataformes digitals.**

El Reglament 2019/1150 sobre el foment de l'equitat i la transparència per als usuaris professionals de serveis d'intermediació en línia, va marcar una primera regulació per evitar els abusos de les plataformes digitals. Durant l'any 2022 estava prevista una avaluació dels seus efectes, que sens dubte haurà quedat distorsionada pels efectes de la pandèmia i convindria reprendre.

Durant la pròxima legislatura s'hauran d'estudiar amb detall els efectes d'aquella norma i avançar en altres àmbits relacionats. La proposta de la Comissió per regular les plataformes digitals de lloguers turístics és un dels nous àmbits d'acció, d'especial rellevància per a les regions insulars turístiques com les Balears¹³.

Igualment, la UE ha d'afrontar canvis reguladors que permetin compensar adequadament les empreses en sectors tradicionalment regulats, que ara afronten la competència de noves plataformes digitals, com passa per exemple amb el sector del taxi.

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6493

3. UNA EUROPA VERDA I RESPONSABLE

El Pacte Verd Europeu (*European Green Deal*) aprovat l'any 2020 preveu convertir la UE el 2050 en el primer continent lliure d'emissions de CO₂, amb un objectiu intermedi de reduir aquestes emissions en un 55% fins a l'any 2030 (Fit for 55).

A inicis de 2024, la Comissió Europea va establir un nou objectiu intermedi de reducció de les emissions en un 90% fins al 2040, amb objectius específics en àmbits com els vehicles de zero emissions, que hauran de representar el 60% del parc total per aquell any¹⁴.

Es tracta d'un repte sense precedents que està generant una allau de noves regulacions, algunes de caràcter general, altres més sectorials. Les prop de 75 normes previstes per la Comissió Europea en el marc del Pacte Verd venen, fins ara, marcades per les prohibicions i les obligacions. Les empreses, i les pimes en particular, han trobat pocs incentius i estímuls a un canvi que, d'altra banda, resulta irreversible.

Al seu torn, la lamentable deriva autoritària en bona part del món ha empès la Comissió Europea a adoptar una àmplia regulació sobre responsabilitat corporativa, que trasllada a les empreses compromisos sobre drets humans, socials i mediambientals.

Tot i que les pimes europees reafirmen el seu compromís amb el medi ambient i la responsabilitat social, no consideren que hagin de recaure sobre elles unes càrregues normatives especialment oneroses.

Les recents protestes d'agricultors i ramaders per tota Europa han posat en relleu la necessitat de compatibilitzar millor a la pròxima legislatura la legítima protecció del medi ambient amb el lícit suport a l'activitat empresarial.

“La transició verda no s'ha de centrar tant a obligar i prohibir, sinó més aviat a incentivar i fer costat a les pimes”

PROPOSTA 6

Estimular fiscalment la transició verda.

Durant la pròxima legislatura europea s'hauria d'abordar una àmplia modificació de la **Directiva de l'impost sobre el valor afegit (Directiva 2006/112/CE)** per a permetre un tipus zero sobre els vehicles elèctrics i un IVA reduït sobre els híbrids, com a mesura per a promoure la mobilitat sostenible més eficaç que la

polèmica prohibició als vehicles de combustió el 2035, ja aprovada per la UE després d'un pols final en el si del Consell.

De la mateixa manera, la compra de subministraments i productes reciclats, reparats i reutilitzats hauria de premiar-se amb tipus d'IVA re-

duïts, superreduïts o fins i tot nuls, almenys de forma temporal. Seria aquesta una mesura igualment efectiva per garantir el “dret a reparar” promogut per la Comissió Europea a la seva proposta de Directiva, l'acord polític del qual es va arribar a l'inici de 2024¹⁵.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2024%3A63%3AFIN>

¹⁵ COM (2023) 155 final:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/consumer-protection-law/consumer-contract-law/rules-promoting-repair-goods_en

PROPOSTA 7**Limitar l'abast de la Directiva de Diligència Deguda.**

La proposta de Directiva sobre Diligència Deguda en Sostenibilitat Corporativa (CSDDD) podria tenir efectes adversos sobre les pimes. Fins i tot si moltes d'elles queden exemptes del seu abast directe, els seus efectes indirectes acabaran arribant a través de la cadena de valor i a instàncies de les grans empreses clients. Aquestes podrien optar per prescindir de proveïdors petits, menys preparats per complir amb la Directiva¹⁶.

PIMEC s'ha dirigit ja al Parlament Europeu per plantejar propostes que limitin l'abast de la norma, com el seu efecte només sobre proveïdors directes (*Tier 1*) i no en la distribució (*downstream*).

També esperem concretar les obligacions d'informació, aprofitant per a això la Directiva 2022/2464/UE ja en vigor, relativa a la presentació d'informació sobre sostenibilitat de les empreses.

De la mateixa manera, i en nom de la simplificació normativa, la CSDDD hauria també d'integrar els principis de la proposta de Reglament per prohibir els productes elaborats amb treball forçós (COM (2022) 453), de manera que aquesta quedaria aparcada.

PROPOSTA 8**Adaptar les finances sostenibles a les Pimes.**

La regulació europea sobre finances sostenibles, derivada del Reglament 2020/852 i els seus actes delegats, constitueix una de les grans fites en matèria de sostenibilitat i alhora una oportunitat per a les empreses europees. Els actius financers verds guan-

yen adeptes en els mercats globals, però la majoria de les pimes no sap encara com aprofitar-los.

En aquest sentit, el **grup de treball EFRAG**¹⁷ hauria de completar com més aviat millor les seves recomanacions

sobre finances sostenibles per a pimes i durant els pròxims anys es podria impulsar un **mercat integrat per a actius financers verds de pimes europees**. Per aquest motiu, cal estudiar també incentius per als inversors institucionals que aposten per aquests actius.

PROPOSTA 9**Facilitar la transició verda de les Pimes.**

L'impuls als productes sostenibles assoleix a Europa un ampli nombre d'iniciatives, com la proposta de Reglament sobre l'Ecodisseny, COM (2022) 142, la revisió de les normes sobre etiquetatge tèxtil, embalatge i substàncies químiques (REACH i CLP) o la proposta de Reglament sobre envasos i residus d'envasos, COM (2022) 677.

En lloc de restringir la comercialització de productes no sostenibles, la UE hauria de vetllar per la singularitat de les pimes que, amb els seus limitats recursos, necessiten més temps d'adaptació, menys requisits de compliment (per exemple, amb llistats de notificació més elevats), així com de suport públic en forma d'ajuts i incentius fiscals, com

els previstos a la Proposta 6 anterior.

La nova regulació sobre la indústria de Zero Emissions (NZIA), sobre la qual s'ha arribat a un acord polític recent, també s'haurà de desplegar, promovent les primeres **Acadèmies i Valls Net-Zero a Catalunya**, amb una forta participació de les pimes.

¹⁶ COM/2022/71 final:

https://commission.europa.eu/publications/proposal-directive-corporate-sustainability-due-diligence-and-annex_en

¹⁷ <https://www.efrag.org/>

3. UNA EUROPA VERDA I RESPONSABLE

PROPOSTA 10

Promoure el transport sostenible per ferrocarril a escala europea.

El sector del transport és responsable del 37% de les emissions de CO2 al món, segons dades de l'Agència Internacional de l'Energia¹⁸. La UE ha adoptat ja diverses mesures per mitigar aquest impacte climàtic, com la prohibició dels vehicles de combustió l'any 2035 o la inclusió del transport per carretera en el mecanisme europeu de drets d'emissió de CO2 (EU ETS) a partir de 2025. Tanmateix, continua faltant una clara i ambiciosa aposta a escala europea pel ferrocarril, com a mitjà de transport més sostenible per a persones i mercaderies.

Segons FERRMED, la inversió en una xarxa europea ferroviària primària

de 18.000 Km, més 8.500 Km en trams accessoris, aconseguiria una reducció de més del 40% en les emissions actuals de CO2, a més de reduir els costos de transport de les empreses en un 10-20%, segons el sector¹⁹.

La inversió en aquesta xarxa prioritària de ferrocarril, amb les seves infraestructures accessoris (com estacions i sistemes de comunicació), tindria un cost aproximat de 150.000 milions €, el finançament del qual podria ser assumit per la UE mitjançant la subhasta de drets de CO2 i l'endeutament mancomunat, tal com ja es va fer per als progra-

mes REPowerEU i Next Generation EU (NGEU), respectivament.

Durant la pròxima legislatura s'haurà de prioritzar la proposta de desplegament ferroviari de FERRMED, l'associació europea pel foment del ferrocarril, amb arrels catalanes i principal valedora del Corredor Mediterrani durant quasi dues dècades. Lamentablement, el recent acord polític sobre els corredors transeuropeus de transport (TEN-T) només prioritza el transport ferroviari d'alta velocitat per passatgers²⁰.

PROPOSTA 11

Desenvolupar una política hídrica europea.

La greu crisi de sequera patida l'any 2023 en diversos estats membres, i encara l'any 2024 a Catalunya, juntament amb l'agreujament del canvi climàtic, aconsellen situar per primer cop l'aigua al centre de les polítiques europees.

De la mateixa manera que la Guerra d'Ucraïna va estimular la col·laboració transeuropea en matèria d'energia neta, amb l'impuls al projecte de corredor d'hidrogen verd H2MED entre Portugal, Espanya i França²¹,

la Comissió Europea podria proposar a la pròxima legislatura una **xarxa europea de recursos hídrics**, a imatge del TEN-T, incloent-hi embassaments, dipòsits, dessaladores, potabilitzadores i canals.

Igualment, s'hauria de pactar un protocol d'actuació davant emergències hídriques en un estat membre o una part d'aquest, en coordinació amb la política europea davant emergències (Proposta 42).

La Comissió Europea hauria de començar per llançar la seva estratègia de resiliència hídrica ja anunciada a finals del 2023 i posposada a l'inici del 2024.

¹⁸ <https://www.iea.org/topics/transport>

¹⁹ <http://www.ferrmed.com/ACTIVITY/studies>

²⁰ https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/provisional-agreement-more-sustainable-and-resilient-trans-european-transport-network-brings-europe-2023-12-19_en

²¹ <https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Paginas/2022/091222-sanchez-encuentro-macron-costa-vonderleyen.aspx>

4. UNA EUROPA DEL TALENT I DE L'OCUPACIÓ

Una Europa que crea feina estable i promou l'obtenció d'ingressos per als seus ciutadans és la millor garantia contra l'euroescepticisme que ha regnat a la UE en els últims anys.

Recentment, la Comissió Europea ha centrat els seus esforços en la regulació d'aspectes sobre la qualitat de l'ocupació, com han estat les Directives sobre Salari Mínim (ja publicada)²², sobre Transparència Salarial (aprovada)²³ i de Treballadors de Plataforma (en tràmit)²⁴.

Per la seva banda, continua inexorable la regressió demogràfica a Europa amb una pèrdua dramàtica de població activa, que ja està afectant la transició digital i verda, on resulten evidents les urgents necessitats de personal. Les solucions europees s'han d'imposar aquí, per davant de les múltiples polítiques nacionals.

Ahora, el desplegament de noves tecnologies, com la robòtica, la conducció autònoma o la intel·ligència artificial, plantegen reptes importants per al mercat laboral en el futur immediat, amb pèrdues d'ocupació en alguns àmbits i necessitats de personal en altres.

“Europa ha d'afrontar el seu declivi demogràfic i el repte de les noves tecnologies, fomentant l'ocupació en les pimes”

PROPOSTA 12

Afrontar la necessitat de personal a Europa a través de l'EU Talent Pool.

El desplegament del Pacte Europeu d'asil i migració, acordat políticament al desembre sota presidència espanyola, hauria d'incloure mesures per abordar les necessitats de personal de les pimes. La nova iniciativa *EU Talent Pool* podria ser un bon instrument a desenvolupar.

L'*EU Talent Pool* hauria de prestar especial atenció a les necessitats de les pimes i atorgar veu a les organitzacions que les representen, tal com ha reclamat SME United a la seva valoració d'aquesta iniciativa²⁵.

L'acció de l'*EU Talent Pool* es podria centrar als països del veïnatge sud del Mediterrani, i escalar programes ja en marxa, com els de la patronal italiana CNA amb els seus “corredors professionals” al nord d'Àfrica, en els que PIMEC actua com observador.

²² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=\(a\)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=(a)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2)

²³ COM (2021) 93 final.

²⁴ COM (2021) 762 final.

²⁵ <https://www.smeunited.eu/publications/proposal-for-a-regulation-establishing-an-eu-talent-pool>

4. UNA EUROPA DEL TALENT I DE L'OCUPACIÓ

PROPOSTA 13

Desenvolupar el reconeixement de qualificacions i competències amb tercers països.

La proposta de recomanació de la Comissió Europea sobre el reconeixement de qualificacions i competències de tercers països²⁶ és una mesura essencial per completar la necessària

captació de treballadors de tercers països cap a la UE.

Tal com diu la Proposta 12, la seva aplicació pràctica podria començar

amb els estats del veïnatge sud de la Mediterrània. En qualsevol cas, i tal com reclama SME United, s'haurien d'establir mecanismes de fàcil aplicació per les pimes²⁷.

PROPOSTA 14

Fomentar les competències i la reconversió laboral.

Durant la pròxima legislatura, les institucions europees hauran de continuar treballant per aconseguir l'objectiu proposat al Pla d'Acció del Pilar Europeu de Drets Socials, a on s'estableix que per l'any 2030, el 60% de la població adulta haurà de participar, anualment, en algun tipus d'activitat formativa²⁸.

A més, la reconversió de treballadors (*Reskilling*) cap als sectors amb més demanda de personal serà una de les polítiques a potenciar des de la UE, tant per la transició verda i digital, com també per l'impacte de les noves tecnologies.

Tot això va ser objecte anys enrere d'una Recomanació del Consell, 2016/C 484/01, que ara convindria revisar i actualitzar²⁹.

PROPOSTA 15

Actualitzar el marc europeu de pràctiques, mantenint el seu caràcter no vinculant.

Els reptes que afronten les noves generacions i les necessitats apresants de personal en alguns sectors aconsellen també actualitzar la Recomanació del Consell 2014/C 88/01 sobre el marc de qualitat per als períodes de pràctiques³⁰. En aquest sentit, apunta una recent resolució

del Parlament Europeu³¹, així com l'avaluació encarregada per la Comissió Europea³².

Tant PIMEC com SME United esperen que es mantingui la naturalesa jurídica no vinculant de la Recomanació i, en qualsevol cas, es distingeixi entre

pràctiques educatives o formatives i la resta.

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32023H2611>

²⁷ <https://www.smeunited.eu/news/smes-support-the-eu-legal-migration-package-for-skills-and-talents->

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/en/>

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOC_2016_484_R_0001

³⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327(01)&from=EN)

³¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0239_EN.html

³² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10495&furtherNews=yes>

PROPOSTA 16**Instaurar un diàleg social obert, objectiu i transparent a tota Europa.**

La Recomanació del Consell Europeu sobre el Diàleg Social de juny de 2023 (C/2023/1389) ja és publicada i en vigor, amb importants principis que aconseguiran un diàleg social més efectiu en el conjunt de la UE³³.

Entre ells hi figura la necessitat que el diàleg social estigui obert a qualsevol organització que acrediti de manera

objectiva i transparent la seva representativitat, tant en els fòrums bipartits com tripartits. Els estats membres haurien d'articular **mecanismes de mesura de la representativitat**, que garanteixin un diàleg social democràtic i obert.

La nova Comissió Europea sorgida de les eleccions de juny haurà de vetllar

pel compliment d'aquests principis bàsics en els diversos estats membres. La mateixa Recomanació recull l'obligació dels estats d'informar a la Comissió sobre les mesures adoptades abans del 7 de desembre de 2025, mentre que la Comissió efectuarà una avaluació exhaustiva del compliment abans de desembre de 2029.

PROPOSTA 17**Afavorir fiscalment els sectors intensius en mà d'obra.**

Les noves tecnologies impactaran en gran manera en molts sectors, amb possibles descensos en l'ocupació. Per aquest motiu ara és el moment de promoure mesures fiscals dirigides a afavorir sectors intensius en mà d'obra, on a més predominen les pimes i els autònoms i pot també proliferar l'economia submergida.

En aquest sentit, considerem que s'hauria d'ampliar la llista de sectors previstos a l'**Annex III de la Directiva de l'impost sobre el valor afegit (Directiva 2006/112/CE)**, els quals es permeten aplicar tipus reduïts. Aquesta ha sigut una reivindicació històrica de diversos sectors intensius en mà d'obra i especialment afectats per l'economia informal.

L'última modificació de la Directiva, el desembre de 2021, va oblidar alguns àmbits com els serveis veterinaris, els serveis d'estètica i bellesa, els serveis de fitness o bé la neteja en general (no només de carrers i finestres, com ja preveu la Directiva).

PROPOSTA 18**Harmonitzar la residència de llarga duració cap a la inversió productiva.**

El pacte europeu sobre Migració i Asil pot contribuir a resoldre un dels temes de major polèmica en els últims anys: quins han estat els esquemes nacionals de residència i nacionalitat per a inversors, situats en el punt de mira, arran de la invasió d'Ucraïna i el seu ús per part de ciutadans russos per eludir les sancions de la UE.

La revisió de les regles europees sobre migració legal i residència de llarga durada, a partir de la proposta de la Comissió Europea, COM (2022) 0650, hauria d'afavorir la inversió productiva en general, i de les pimes en particular, en lloc de la compra d'immobles o actius financers, com a fórmules d'accés a la residència i ciutadania europees.

La lliure circulació de persones és un dels grans èxits de la construcció europea i hem de posar-la en valor amb unes regles comunes.

³³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C_202301389

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LES PIMES

La presidenta de la Comissió Europea, Úrsula Von der Leyen va anunciar en els seus discursos sobre l'Estat de la Unió el setembre de 2022 i 2023, un reenfortament de les polítiques europees cap a les pimes, a través de l'anomenat "Pla d'alleujament per a Pimes" (SME Relief Package). El paquet va ser publicat finalment el 12 de setembre de 2023, com a Comunicat de la Comissió COM (2023) 535³⁴.

El paquet inclou algunes mesures més concretes com les modificacions de la Directiva 2011/7/UE de Lluita contra la Morositat (vegeu proposta 1), així com de la Directiva 2013/34/UE sobre els Estats Financers. Tanmateix, falta més concreció en alguns àmbits, com la reducció normativa.

Les pimes europees exigeixen regulacions i polítiques fetes a mida, que tinguin en compte les seves limitacions, necessitats i dificultats. Les institucions europees han d'aplicar sense excepció el principi de "Pensar primer en petit" (Think Small First) a l'hora de plantejar una nova regulació.

No podem esperar que les pimes s'adaptin a Europa, sinó exigir que Europa adapti les seves regulacions a les pimes, ja que representen el 98% de les empreses i el 67% de l'ocupació a la UE.

“Passats 15 anys de la ‘Small Business Act’, Europa necessita un nou marc ambiciós per a les seves pimes en el futur paquet ‘SME Relief Package’ ”

PROPOSTA 19

Concretar i desplegar el Pla d'Alleujament per a Pimes.

Transcorreguts ja 15 anys des de la Comunicació de l'Acta Europea sobre les Pimes (Small Business Act), COM (2008) 394 final, convé que la UE es doti d'un marc actualitzat i concret de suport a les pimes, que constitueixen l'espina dorsal de l'economia i la societat europees. El Pla d'alleujament per a pimes (SME

Relief Package) hauria de ser aquest nou instrument de referència.

Resulta imprescindible una ràpida adopció dels canvis proposats pel Pla, en particular de la regulació contra la Morositat (Proposta 1), així com una major concreció en altres moltes qüestions. La futura

Comissió Europea haurà de treballar estretament en aquest àmbit amb SME United i les organitzacions de pimes de tota Europa, per la qual cosa suggerim crear una **Comissió Ad Hoc de seguiment sobre l'SME Relief Package**.

³⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/sme-relief-package_en

PROPOSTA 20

Actualitzar la definició europea de Pime.

La Recomanació 2003/361/CE sobre la definició de pime compta ja amb 20 anys d'història i exigeix una actualització. D'una banda, les Sentències del Tribunal Europeu de Justícia T-675/2013 (K-Chimica) i T-587/14 (Crosfield) han plantejat dubtes en relació amb el concepte d'empresa independent.

D'altra banda, les empreses en alguns sectors intensius en mà d'obra resulten penalitzades amb l'actual definició, quan la UE hauria precisament d'afavorir l'ocupació. Per això, és fonamental revisar el concepte de pime i evitar que la plantilla mitjana n'exclouï directament empreses amb valors modestos de facturació i balanç.

La modificació de la Directiva 2013/34/UE sobre els Estats Financers, inclosa dins l'SME Relief Package, ofereix una ocasió única per aconseguir aquests ajustos. Es tractaria d'eleva els llindars de personal per micro, petita i mitjana empresa, i a la vegada permetre que una empresa que compleix els criteris de facturació i actius en un determinat segment empresarial no quedi excloua per la seva plantilla.

PROPOSTA 21

Aplicar la "Prova Pime" en tots els casos.

L'avaluació de l'impacte de les noves regulacions europees sobre les pimes, mitjançant la "Prova Pime" (*SME Test*), és una obligació per a la Comissió Europea que lamentablement no sempre es compleix.

Segons un recent informe d'opinió de la plataforma *Fit for Future* (Ref.

2023/1), un terç de les propostes legislatives a la UE no tenen en compte l'impacte sobre les pimes i només un 38% inclou seccions específiques sobre pimes.

La futura Comissió Europea hauria de **garantir l'estricta compliment d'aquest compromís**, mitjançant mèt-

odes objectius i sistemàtics, en estreta col·laboració amb les organitzacions europees de pimes, com SME United, que ja actua com a ponent en l'esmentat document d'avaluació *Fit for Future* (Ref. 2023/1).

PROPOSTA 22

Avaluar l'impacte *ex post* de la regulació sobre pimes

L'avaluació *ex ante* de la nova regulació, mitjançant la prova Pime (*SME Test*), s'hauria de completar amb un estudi *ex post* al cap de 3/4 anys de l'entrada en vigor o transposició de les noves regles comunitàries.

Aquest exercici es podria dur a terme en col·laboració amb les organitzacions de pimes dels estats membres en el marc del Semestre Europeu, recollint l'opinió i experiència dels empresaris i empresàries, a partir del seu impacte real en pimes de diversos països i sectors.

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LES PIMES

PROPOSTA 23

Identificar i evitar la sobrerregulació (Gold Plating).

L'objectiu establert per la Comissió Europea d'introduir una nova norma només quan se n'hagi retirat una altra (One in, One out) mai s'ha arribat a complir en la pràctica. No obstant això, la principal font de sobrerregulació són sovint les autoritats nacionals i regionals, les normes de les quals

desborden l'àmbit de les directives europees, el fenomen conegut com a **Gold Plating**.

De la mateixa manera que la Comissió Europea persegueix els retards en la transposició de directives, s'haurien d'identificar, estudiar i, potser fins i

tot sancionar, els casos en què les pimes suporten càrregues regulatòries superiors a les que estableixen les directives. Novament, aquest exercici es podria plantejar en el marc del **Semestre Europeu** dins de l'avaluació de les polítiques dels estats membres.

PROPOSTA 24

Revisar les Directives de Compra Pública, introduint una reserva per pimes.

Transcorreguda pràcticament una dècada des de l'entrada en vigor de les Directives europees sobre compra pública 2014/24/UE i 2014/25/UE, continua sent molt exigua la participació de les pimes en la contractació de les administracions públiques, segons mostrava un estudi encarregat per la Comissió Europea el 2016. Un altre informe més recent, COM (2021) 245 final, reconeix la manca de dades fiables i les deficiències encara existents en aquest mercat³⁶.

Deu anys són suficients per plante-

jar una revisió exhaustiva d'aquestes Directives, reclamant dades fiables i actuals dels estats membres i promovent mesures més ambicioses. Entre elles figura la necessària reserva del 25% dels contractes públics per pimes, addicional a qualsevol participació actual, tal com succeeix als Estats Units on la *Small Business Act* (SBA) aplica aquesta reserva en els contractes federals³⁷.

Aquesta reserva s'aplicaria a totes les administracions i entitats públiques de forma gradual en 4-5 anys, en funció del grau actual de par-

ticipació de les pimes en les seves compres. La Comissió Europea hauria d'avaluar el seu compliment cada any en el marc del Semestre Europeu. Només així s'aconseguiria que la participació real de les pimes en la compra pública s'apropi al seu pes en l'economia europea.

Alhora, la futura Comissió Europea hauria d'impulsar la **participació transfronterera de les pimes en la contractació pública** d'altres estats membres, ja que estem encara lluny d'aconseguir un Mercat Únic europeu en aquest àmbit.

PROPOSTA 25

Assegurar l'accés de les pimes a les dades i les noves tecnologies.

Les dades constitueixen un dels pilars de la competitivitat empresarial del nou segle i les pimes hi han de tenir garantit l'accés. En aquesta línia, les empreses més petites han de poder servir amb més facilitat les noves eines tecnològiques, com la intel·li-

gència artificial, l'internet de les coses, o la ciberseguretat.

Les noves regulacions europees sobre dades³⁸ i sobre intel·ligència artificial³⁹ haurien de garantir l'accés de les pimes a les dades com a eina

competitiva. La Comissió Europea i els estats membres han de garantir una ràpida i eficaç aplicació dels nous principis continguts en aquestes regulacions.

PROPOSTA 26**Promoure el finançament alternatiu en les pimes.**

Les pimes europees són més dependents del crèdit bancari que les seves homòlogues americanes. Les successives reformes de la normativa de Basilea i les recents pujades de tipus d'interès amenacen amb restringir el crèdit i aconsellen fomentar el finançament alternatiu.

SME United ha estat reclamant instruments innovadors de finançament

per a pimes, de caràcter híbrid, amb costos inferiors al crèdit bancari, però amb els seus avantatges fiscals⁴⁰.

La futura Comissió Europea hauria d'explorar aquesta via i promoure mercats europeus integrats de finançament col·lectiu (*crowdfunding*), així com per a l'emissió d'accions i bons per a pimes, una vegada les successives normes europees

ja han regulat aquest àmbit (Reglament 2020/1503/UE i Directiva 2020/1504/UE). Les mesures proposades pel grup d'experts en pimes i mercats de capitals haurien de ser desplegades durant la pròxima legislatura. El finançament a les pimes s'ha de situar al centre de les diverses reformes per assolir la Unió dels Mercats de Capitals⁴¹.

PROPOSTA 27**Adaptar el pressupost europeu a les pimes.**

PIMEC aposta per reforçar els instruments de finançament per a pimes en el Marc Financer Plurianual 2021-27 de la UE, revertint algunes decisions dels últims temps.

El programa Horizon Europe s'ha reenfocat en gran manera cap a unes quantes empreses de certa grandària i elevat contingut tecnològic. Més enllà dels problemes identificats pel Parlament Europeu⁴³, la desaparició de

l'SME Instrument va provocar l'abandonament de moltes micros i petites empreses, que també poden ser innovadores.

A més de restaurar el SME instrument, proposem ampliar de manera significativa la Finestra de Pimes (SME Window) del programa InvestEU, ja que les seves primeres convocatòries ja s'han esgotat i la major part del seu pressupost procedeix dels fons Next Genera-

tion EU (NGEU), de manera que caducarà el 2026.

La futura Comissió Europea hauria d'esforçar-se per corregir el Marc Financer Plurianual i reorientar-lo a les pimes, amb les mesures abans proposades. Més enllà dels recents ajustos del Consell Europeu de febrer de 2024 per acomodar l'ajuda a Ucraïna⁴³, els canvis a favor de les pimes són també essencials.

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0245&from=ES>

³⁷ <https://www.sba.gov/es/contratacion-federal/guia-sobre-contratacion>

³⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2854>

³⁹ <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230601STO93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence>

⁴⁰ <https://www.smeunited.eu/news/recapitalisation-of-smes-can-drive-recovery-and-twin-transition>

⁴¹ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2021-05/210525-report-tesg-cmu-smes_en.pdf

⁴² MOTION FOR A EUROPEAN PARLIAMENT RESOLUTION on the implementation of the European Innovation Council (2022/2063(INI)).

⁴³ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2024/02/01/>

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LES PIMES

PROPOSTA 28

Reorientar els fons NGEU a les pimes i prorrogar-ne l'execució.

Més de la meitat de les pimes espanyoles no aprofiten els fons Next Generation EU (NGEU) segons una enquesta recent de PIMEC⁴⁴. El desconeixement sobre aquests recursos, així com obstacles operatius (exigència d'aval, terminis curts de sol·licitud, incertesa sobre la data de cobrament, etc.) dificulten el seu ús per part de les pimes.

Així mateix, l'avaluació de la Comissió Europea sobre els plans de recuperació mostra com només un 8% de

les pimes són beneficiàries directes dels fons NGEU, de mitjana a la UE⁴⁵.

És necessari plantejar després les eleccions europees una **profunda reflexió sobre els fons NGEU**, compartint les millors pràctiques entre estats membres per garantir a les pimes el màxim accés a aquests fons.

Un ampli desplegament dels fons NGEU podria exigir també una pròrroga als terminis previstos d'execució, més enllà de 2026. Altrament, les

presses en la seva assignació i execució podrien afavorir les grans empreses i administracions públiques, en detriment de les pimes, que solen necessitar més temps per conèixer les convocatòries i preparar les seves sol·licituds.

PROPOSTA 29

Impulsar la successió a les pimes.

Segons un informe del Consell Econòmic i Social Europeu, cada any unes 450.000 empreses europees afronten problemes de continuïtat a la UE, de les quals 150.000 acaben tancant per falta de successió, tot i ser viables, la qual cosa provoca la pèrdua de 600.000 llocs de treball⁴⁶.

Són diverses les iniciatives llançades en diversos àmbits i estats

membres per afavorir la successió empresarial. PIMEC per exemple desplega el seu propi programa de relleu generacional, amb especial èmfasi en les dones i els joves⁴⁷. A Itàlia, la patronal CNA centra els seus esforços a promoure la successió amb emprenedors mitjans⁴⁸.

La pròxima Comissió Europea podria donar una empenta especial a

aquest assumpte mitjançant diverses mesures, com actualitzar la Recomandació 94/1069/CE, que data de 1994, i acompanyar-la d'una **Comunicació que descriu les iniciatives existents als estats membres**, així com promoure un **ambiciós pla europeu** per afrontar aquest repte, dins el paquet d'Alleujament a les pimes (Proposta 19).

⁴⁴ SMEs and financing with Next Generation EU (NGEU) Funds. PIMEC. Febrer 2023.
<https://www.pimec.org/es/institucion/sala-prensa/notas-prensa/pimec-pide-una-mejor-colaboracion-publicoprivada-despliegue>

⁴⁵ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/assets/thematic_analysis/3_SME.pdf

⁴⁶ Dictamen del Consell Econòmic i Social 2016/C 013/03.

⁴⁷ <https://www.pimec.org/es/pymes-autonomos/agenda/relevo-intergeneracional-impulsando-jovenes-mujeres>

⁴⁸ <https://www.cna.it/silvestrini-gli-immigrati-imprenditori-in-crescita-costante-oltre-il-60-attivi-nel-commercio-e-nelle-costruzioni/>

PROPOSTA 30**Promoure l'emprenedoria, sobretot femenina.**

Els diversos estudis sobre emprenedoria com el Global Entrepreneurship Monitor (GEM) continuen mostrant una menor tendència a emprendre entre els ciutadans europeus que en altres territoris com els Estats Units, l'Índia o la Xina⁴⁹. La situació és especialment greu entre les dones, ja que només una de cada tres empreses europees està liderada per una dona i amb prou feines el 15% de les

noves empreses són creades per dones.

PIMEC ha posat recentment en valor la contribució de les dones a l'economia, a través del seu treball no remunerat en l'àmbit familiar. Si es tingués en compte aquesta contribució, el PIB espanyol seria un 40% superior i les dones representarien el 52% d'aquest⁵⁰.

Convé aprofundir en el còmput de l'aportació real de les dones en la nostra economia, en col·laboració amb Eurostat, així com establir les bases per al foment de l'emprenedoria en la societat europea en general, i entre les dones en particular, incidint sobretot en l'educació primària i secundària.

PROPOSTA 31**Garantir la segona oportunitat als empresaris i empresàries.**

A més de promoure la successió empresarial (Proposta 29) i la creació de noves empreses (Proposta 30), resulta igualment important evitar el tancament de negocis a Europa. Cada any, unes 200.000 empreses europees afronten processos d'insolvència que provoquen la pèrdua d'1,7 milions de llocs de treball.

La Directiva (UE) 2019/1023 sobre la segona oportunitat preveu una revisió del seu impacte cinc anys

després de la seva entrada en vigor, però la seva rellevància és suficient per plantejar una primera revisió l'any 2025, sobretot tenint en compte que la seva redacció final va obviar algunes recomanacions de SME United sobre l'exoneració de crèdits públics.

Així mateix, convé avançar en la proposta de la Comissió Europea per harmonitzar la regulació sobre insolvència, COM (2022) 702 final, tenint molt en compte les apor-

tacions de SME United⁵¹, així com la seva experiència en el projecte d'alerta primerenca sobre insolvències *Early Warning Europe*⁵².

En la seva llarga tradició de suport a la segona oportunitat, amb programes com Emppersona⁵³, amb més d'una dècada de trajectòria, PIMEC i Fundació PIMEC estan disposades a col·laborar activament en aquesta política europea durant la pròxima legislatura.

⁴⁹ <https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report>

⁵⁰ https://www.pimec.org/sites/default/files/documents_pagines/estudio_castellano_ok_0.pdf

⁵¹ <https://www.smeunited.eu/publications/reaction-on-the-proposal-for-a-directive-harmonising-certain-aspects-of-insolvency-law>

⁵² <https://www.earlywarningeurope.eu/>

⁵³ <https://www.pimec.org/es/emppersona#programa>

6. UNA EUROPA INTEGRADA AL MÓN

La Unió Europea (UE) continua sent el primer bloc comercial del món, tant en exportacions com en importacions, i és el primer soci comercial de fins a 80 països⁵⁴. Malgrat això, la pandèmia de la COVID-19 va posar en relleu els riscos d'una excessiva dependència exterior i de la deslocalització productiva.

Així les coses, el concepte d'autonomia estratègica", encunyat el 2021 per la Comissió Europea, COM (2021) 32 final⁵⁵, s'erigeix en un dels principis bàsics de l'acció exterior europea.

En aquest context, amb un sistema multilateral de comerç i una Organització Mundial del Comerç (OMC) estancats, la UE haurà de seguir promovent acords bilaterals de comerç i inversió, que obren oportunitats de negoci per a les nostres empreses, mantenint i reforçant el nostre teixit productiu. La futura Comissió Europea ha

d'esforçar-se a impulsar aquests convenis bilaterals, sobretot en regions estratègiques.

Amb una guerra en sòl europeu i una ferotge competència amb Rússia i la Xina sobre la influència en tercers països, la UE també haurà de redoblar les seves relacions internacionals i començar a desplegar de manera concreta la seva nova estratègia *Global Gateway*⁵⁶.

“Europa ha d'ampliar i aprofundir els seus acords comercials, millorant els seus capítols sobre pimes”

PROPOSTA 32

Impulsar les relacions amb Àfrica.

El continent africà és ja el quart soci comercial de la UE i una regió clau en la projecció exterior del nostre continent, com a mercat de consum de futur i font de mà d'obra, energia i matèries primeres estratègiques.

Mentre els països del nord i oest d'Àfrica són els mercats més propers i rellevants per a les nostres

empreses, la UE ha aconseguit, en canvi, més avenços en els seus acords comercials amb l'est i sud del continent (SADC).

La pròxima Comissió Europea hauria de donar un impuls significatiu a les negociacions amb les zones comercials **ECOWAS (Àfrica occidental)** i **CEMAC (Àfrica central)**, així com re-

novar els acords d'associació amb el nord d'Àfrica.

La iniciativa *Global Gateway* podria trobar a l'Àfrica el seu primer àmbit d'aplicació a la pròxima legislatura europea, amb especial èmfasi en projectes clau al nord i oest del continent.

⁵⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/eu-position-world-trade_en

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&rid=6>

⁵⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway_en

PROPOSTA 33**Consolidar les relacions amb MERCOSUR i Amèrica Llatina.**

La presidència espanyola de la UE no ha aconseguit tancar un compromís per l'acord comercial amb Mercosur, un bloc liderat ara pels distants, Lula Da Silva al Brasil i Javier Milei a l'Argentina. Tanmateix, aquest acord hauria de continuar sent un objectiu del pròxim mandat europeu.

En aquest sentit, les reticències de l'activisme ecologista es podrien

superar mitjançant la **integració del Brasil en el sistema europeu de negociació de drets d'emissió de CO2 (EU MTS)**, amb un paquet de drets d'emissió assignat al país sud-americà a canvi de preservar l'Amazones⁵⁷.

Aquesta mesura ajudaria a rebaixar el preu dels drets d'emissió de CO2, que últimament ha assolit valors

històrics, i contribuiria, al seu torn, als objectius del Reglament europeu 2023/1115 contra la Desforestació. Igualment seria desitjable promoure una aproximació de les regulacions en matèria d'agricultura i alimentació entre ambdós territoris, davant les protestes dels pagesos europeus.

PROPOSTA 34**Construir un marc ambiciós de relacions amb els Estats Units.**

La col·laboració política i estratègica entre la UE i els Estats Units s'ha consolidat amb motiu de la invasió russa d'Ucraïna, però també ha mostrat les seves debilitats arran de la *Inflation Reduction Act (IRA)* nord-americana i el seu efecte discriminatori sobre les empreses europees.

Amb les eleccions presidencials americanes a l'horitzó, la relació transatlàntica pot entrar en un pe-

ríode d'estancament, dificultats i fins i tot tensió, en funció dels resultats d'aquests comicis.

Arxivat ja el projecte del *Transatlantic Trade & Investment Partnership (TTIP)* i davant la incertesa política als Estats Units, la Comissió Europea podria impulsar un nou marc de relacions centrat en elements més pràctics i concrets.

Entre aquests aspectes figuren la mobilitat de persones, el reconeixement mutu de diplomes i títols, la integració dels sistemes de suport a la R+D (Horizon Europe), el reconeixement mutu de normes tècniques, l'accés a la contractació pública d'ambdós mercats, o fins i tot la supressió mútua de les tarifes d'itinerància o *roaming* en ambdós territoris.

⁵⁷ L'última reforma del sistema europeu de drets d'emissió de CO2 (EU ETS), amb la modificació de la Directiva 2003/87/CE, s'acordà a nivell polític el desembre de 2022.

6. UNA EUROPA INTEGRADA AL MÓN

PROPOSTA 35

Avançar en la relació amb l'Índia.

L'Índia ja s'ha convertit en el país més poblat del món, lleugerament per davant de la Xina, i el seu dividend demogràfic li permetrà encara mantenir durant molt de temps el seu avantatge com a sòlida base de fabricació de baix cost i mercat

de consum de futur, jove i en creixement.

El seu atractiu comercial i els valors comuns amb Europa són raó suficient perquè durant la pròxima legislatura europea s'avanci en les ne-

gociacions iniciades el juny del 2022 per a un acord bilateral de comerç i inversions.

PROPOSTA 36

Intensificar l'acostament amb la Xina, començant pels visats.

La creixent competència o rivalitat dels Estats Units amb la Xina no hauria de llançar el país asiàtic als braços de Rússia i la UE pot tenir aquí un paper geoestratègic neutral, clau.

Després de gairebé tres anys d'aïllament forçat per la COVID, la Xina ha reprès amb força les seves relacions internacionals i s'han succeït diverses visites polítiques bilaterals d'alt nivell.

Més de 10.000 empreses europees encara operen a la Xina i les exportacions europees han crescut de forma exponencial allà durant l'última dècada.

La pròxima legislatura Europea s'hauria d'esforçar a relançar l'acord bilateral d'inversions, completat a finals de 2020, però la ratificació del qual continua encallat al Parlament Europeu.

Així mateix, i davant la supressió temporal de visats per part de la Xina a una sèrie de països europeus (Espanya, França, Itàlia, Alemanya, Holanda), la UE podria correspondre aplicant un **règim temporal d'exempció de visats** pels viatges de turisme, negocis, científics i educatius des de la Xina.

PROPOSTA 37

Aprofundir en la integració dels Balcans.

Els Balcans constitueixen un dels punts de col·lisió entre el model democràtic i liberal propugnat per la UE i la creixent influència autoritària de Rússia, afavorida pel llegat cultural eslau a la zona. Aquesta regió també representa la nova frontera per a l'ampliació de la UE.

La presidència espanyola de la UE va aconseguir a última hora la integració de Bulgària i Romania a l'espai

Schengen, una reivindicació històrica de PIMEC i SME United, mentre que la Cimera UE-Balcans del 13 de desembre va establir un nou full de ruta per aprofundir les relacions amb els veïns balcànics⁵⁸.

La futura Comissió Europea sorgida de les eleccions haurà de vetllar per avançar en les relacions amb els Balcans. Sense una creixent integració d'aquests països amb l'actual UE,

serà poc viable també la integració d'Ucraïna i Moldàvia com a futurs membres de la UE.

Un nou eix de desenvolupament al sud-est d'Europa és essencial per ampliar el Mercat Únic i consolidar la influència política de la UE davant l'amenaça russa.

⁵⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2023/12/13/>

PROPOSTA 38**Ampliar l'abast del CBAM.**

El Mecanisme d'Ajust de Carboni en Frontera (CBAM) és un dels instruments clau del Pacte Verd Europeu i una garantia de relacions comercials justes davant del repte global del canvi climàtic.

En el context del seu desplegament transitori des de l'1 d'octubre de 2023,

PIMEC havia proposat a la Comissió Europea que els sectors afectats siguin ampliat des dels cinc inicialment previstos.

A més de sectors dominats per grans empreses, com el ferro o el ciment, ja inclosos en l'àmbit del CBAM, convindria afegir altres productes amb

problemes similars de competitivitat i potencial "fugida de carboni", com són el paper, les fibres tèxtils o la química orgànica, entre d'altres on, en canvi, predominen les pimes.

PROPOSTA 39**Millorar els capítols de pimes en els acords comercials.**

Els acords comercials i d'associació més recents de la UE -com els del Japó, Corea o Mèxic-, ja inclouen un capítol sobre pimes. No obstant això, el seu redactat és estàndard a tots els convenis i principalment preveu la posada en marxa de pàgines web informatives per facilitar la seva difusió a les petites empreses. PIMEC i SME United proposen **més ambició en aquests capítols**.

D'una banda, els fòrums de seguiment dels acords, com els Grups Assesors Domèstics (Domestic Advisory Groups) i el Diàleg amb la Societat

Civil (Civil Society Dialogue), en els quals PIMEC i SME United participen activament, han de reforçar-se presentant suport a les **organitzacions civils dels mercats exteriors associats**. Les patronals europees de pimes necessitem contraparts fortes i una societat civil cohesionada en els mercats amb els quals la UE signa acords comercials.

D'altra banda, cal desplegar **mecanismes de suport a les pimes europees**, perquè puguin aprofitar les oportunitats que brinden els acords comercials, sovint subscrits amb

mercats llunyans i costosos per a les empreses més petites.

Un programa com INNOWWIDE resulta especialment adequat per a aquesta finalitat, però el seu abast és de moment molt limitat⁵⁹. Resulta imprescindible una revisió i impuls d'aquests instruments durant la pròxima legislatura europea.

⁵⁹ Dins el marc de l'Horizon Europe, INNOWWIDE finança estudis de viabilitat comercial i tècnica de pimes europees als mercats emergents. Si més no, la seva dotació és molt minsa i amb prou feines beneficia a unes 50 pimes a tota la UE: <https://innowwide.eu/>

7. UNA EUROPA JUSTA I COHESIONADA

La pandèmia de la COVID-19 va fer passar desapercbut un dels exercicis més rellevants de la història recent de la UE, com va ser la Conferència sobre el Futur d'Europa⁶⁰. Durant 2019 i 2020, milers de ciutadans i entitats de tots els estats membres van aportar les seves idees i opinions per contribuir a dissenyar el futur de la UE.

PIMEC i SME United van contribuir a la Conferència, destacant el paper clau de les pimes en aconseguir una Unió justa, cohesionada i equilibrada de cara al futur.

Les pimes es recolzen en els mercats locals, de manera que els seus negocis poden prosperar en qualsevol racó de la Unió, sent, per tant la millor garantia d'equilibri territorial, igualtat social i equitat de gènere a la UE.

Així doncs, les pimes estan cridades, i legitimades, a participar i influir sobre les grans decisions i reformes que marcaran el futur de la Unió.

“Cal establir d'establir les bases d'una Europa més justa, cohesionada, forta i democràtica, on les pimes se situïn en el focus d'atenció”

PROPOSTA 40

Impulsar una reforma profunda de la política rural.

Les protestes d'agricultors i ramaders per tota Europea ha posat de manifest el fracàs de la política agrària i rural europea, sobretot si ho comparem amb el fet que la política agrària comuna (PAC) consumeix uns 50.000 € anuals del pressupost comunitari, un 25% del total.

S'han plantejat ja mesures urgents per part de la Comissió i d'alguns estats membres, però convé abordar una reforma profunda i ampla de la política comunitària en aquest àmbit, a través d'un grup de treball, com s'ha fet amb els Informes Letta i Draghi, que inclogui tant a experts com a representants del sector primari.

PROPOSTA 41**Adaptar el marc regulador europeu a les regions singulars.**

L'equilibri territorial a Europa exigeix tenir en compte la singularitat de les regions més allunyades dels grans pols de desenvolupament, i sovint afectades per problemes molt particulars. Aquest és el cas de les regions insulars, muntanyoses i perifèriques.

PIMEC proposa en primera instància **modificar les regles de minims d'ajudes d'estat, el Reglament 1407/2013,**

ja revisades a finals de 2023, per elevar els llindars d'ajuda a empreses situades en aquestes regions.

Així mateix, i a proposta de PIMEB, per a les **regions insulars amb elevada pressió turística** i un espai limitat, com les Balears, s'haurien d'estudiar possibilitats de controlar els fluxos de capital i persones previstos al Mercat Únic, com a fórmula per evitar efectes adversos sobre el medi

ambient i els preus de determinats béns i actius, i per tant sobre la vida dels seus residents habituals.

PROPOSTA 42**Millorar la resposta a les emergències, en clau europea i regional.**

La pandèmia de la COVID-19 ha estat la més greu de les recents emergències a Europa, però també s'han produït altres desastres naturals en els últims anys, a escala local i regional, com incendis, inundacions, sequeres i fins i tot erupcions volcàniques. El canvi climàtic augura una major freqüència i severitat d'aquests episodis.

La UE compta des de 2002 amb el fons de solidaritat EUSF⁶¹, però convé millorar la coordinació entre administracions i la col·laboració del sector privat. La Comissió Europea ja ha previst una revisió de la política europea de protecció civil, COM (2023) 194 final⁶².

⁶¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/solidarity-fund_en

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0194>

7. UNA EUROPA JUSTA I COHESIONADA

PROPOSTA 43

Desplegar una fiscalitat justa a escala europea.

La cohesió social i l'equilibri territorial a la UE exigeixen noves inversions amb majors ingressos públics, però sense asfixiar les pimes, que ja afronten elevats costos de compliment fiscal i solen pagar uns tipus efectius sobre beneficis superiors als de moltes grans empreses⁶³.

Amb l'objectiu d'assegurar uns principis comuns en matèria d'imposició societària, i després del fracàs de la proposta de Base Fiscal Comuna per a les Empreses (CCCTB) el 2016⁶⁴, convé avançar en la nova proposta de la Comissió Europea, *Business in Europe: Framework for income taxation (BEFIT)*, plantejada el setembre de 2023, COM/2023/532 final⁶⁵.

La legislatura europea vinent hauria de garantir tant un nivell adequat d'harmonització impositiva, com el compliment del principi de proporcionalitat en l'esforç fiscal de les empreses de tota la UE.

PROPOSTA 44

Reforçar els Recursos Propis de la UE.

Els nous reptes els quals s'enfronta Europa exigeixen ampliar els recursos propis de la UE, tal com va proposar la Comissió en la seva comunicació COM(2023) 330 final. Tanmateix, no existeix encara un consens entre els estats membres per un acord definitiu en el Consell.

Havent afegit des de 2020 la imposició mediambiental, sobre els plàstics primer i pròximament el Mecanisme d'Ajust de Carboni en Frontera (CBAM), quedaran encara per explorar les esperades taxes sobre

transaccions financeres i negocis digitals.

És important que durant la pròxima legislatura s'aprofundeixi en com gravar a escala europea determinades activitats que es beneficien de conjuntures especialment favorables i generen beneficis extraordinaris (*windfall profits*), com passa amb l'energia, però també amb la indústria militar arran de la guerra d'Ucraïna o la indústria mèdica i farmacèutica durant la COVID-19.

Altres fórmules per considerar serien les derivades de l'espai Schengen, ja que es tracta d'un dels èxits més significatius de la UE i resulta per això raonable la seva contribució al pressupost de la UE. Així, en línia amb la Proposta 18, es podria afegir un "tram europeu" a les taxes cobrades pels estats membres en els 20 milions de visats Schengen i permisos de residència emesos anualment pels estats membres i així contribuir a l'erari públic comunitari.

⁶³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/taxation-and-smes_en

⁶⁴ https://taxation-customs.ec.europa.eu/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en

⁶⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0532&%3Bqid=1700565513879>

PROPOSTA 45**Renovar la governança europea.**

Després de l'esforç de despesa efectuat durant la Pandèmia, la UE es prepara per retornar a la disciplina fiscal del Pacte d'Estabilitat i Creixement. En aquest sentit, la presidència espanyola ja va aconseguir el desembre de 2023 un acord polític que atorga flexibilitat als estats membres, amb períodes d'ajust fiscal de 4 anys, prorrogables a 7 en alguns casos. Es tracta d'una solució raonable, acceptada per PIME i SME United per evitar un excessiu ajust fiscal que perjudiqui la inversió productiva.

Més enllà de l'àmbit estrictament econòmic, convindria valorar els canvis a la governança europea proposats a la Conferència sobre el Futur d'Europa, mitjançant la **modificació dels tractats fundacionals**, sobretot per facilitar la presa de decisions, restringint la regla d'unanimitat i donant un major paper al Parlament Europeu i als ciutadans⁶⁶.

La perspectiva d'una UE ampliada en unes dècades cap als Balcans, incloent-hi també un país tan gran com Ucraïna, fa més necessari

que mai la reforma de la seva governança per garantir l'agilitat i la idoneïtat en les seves decisions. Es tracta ja d'una qüestió de supervivència davant la competència dels "estats-continent" com els Estats Units, la Xina o l'Índia.

Les pimes sortirien beneficiades d'una futura UE més forta, transparent, àgil i democràtica, la reforma de la qual es podria iniciar durant la legislatura vinent.

⁶⁶ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220429IPR28218/future-of-europe-conference-plenary-ambitious-proposals-point-to-treaty-review>

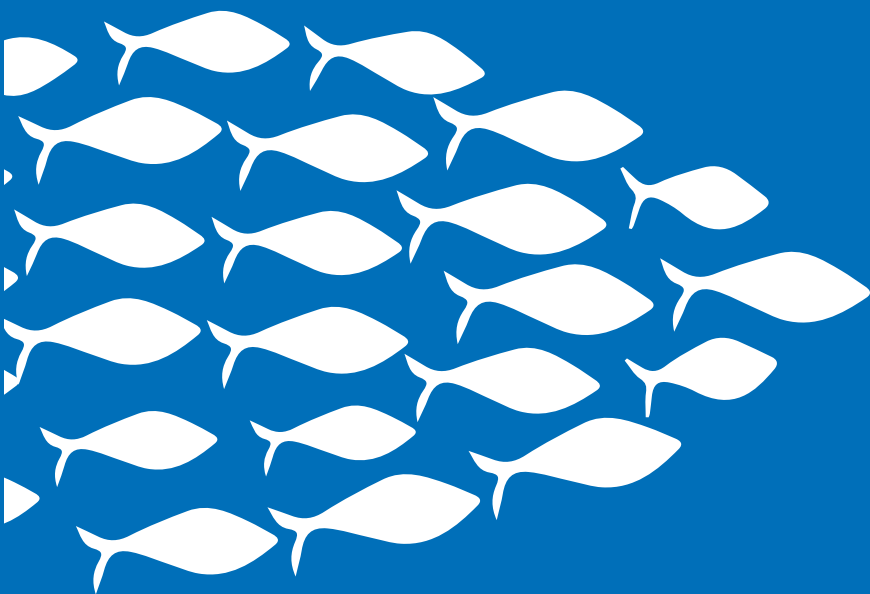
El present document ha estat elaborat íntegrament per tècnics de PIMEC, experts en afers europeus i les relacions internacionals a Barcelona i Brussel·les sense cap suport de ChatGPT ni cap eina d'intel·ligència artificial.

©PIMEC Petita i Mitjana Empresa de Catalunya 2024

PROPOSALS FOR THE EUROPEAN ELECTIONS 2024

March 2024

EN

45 PROPOSALS

FOR A COMPETITIVE,
GREEN, FAIR EUROPE
WITH TALENT AND
EMPLOYMENT,
INTEGRATED
INTO THE WORLD
AND, ABOVE ALL,
ADAPTED TO SMES.

TABLE OF CONTENTS

1. PREAMBLE	34
2. A COMPETITIVE AND RESILIENT EUROPE	36
3. A GREEN AND RESPONSIBLE EUROPE	40
4. A EUROPE OF TALENT AND EMPLOYMENT	43
5. A EUROPE ADAPTED TO SMES	46
6. A EUROPE INTEGRATED INTO THE WORLD	52
7. A FAIR AND COHESIVE EUROPE	56

1. PREAMBLE

Elections to the European Parliament will take place between 6 and 9 June 2024. More than 400 million people are called to vote in the 27 Member States of the European Union (EU), to elect the future representatives in the chambers in Brussels and Strasbourg at a decisive moment for the EU.

The EU has gone through a period of extreme complexity, starting with the Brexit referendum in the United Kingdom (UK) in June 2016. This event placed the EU before an unprecedented challenge, which was the departure of one of its members for the first time in history. At the same time, Brexit undermined the credibility and attractiveness of the EU.

After some arduous negotiations, in November 2019 the United Kingdom's Exit Agreement from the EU was signed, but just a few months later an unprecedented new crisis began: the Covid-19 pandemic.

Thousands of companies, especially the smaller ones, succumbed to this new crisis, due to repeated and severe restrictions on their activity, the historical collapse of demand, strict border closures and disruptions in supply chains.

However, the pandemic also contributed to uniting the efforts through the continent, in projects such as the joint purchase of vaccines against Covid or the deployment of Next Generation EU funds (NGEU), with a joint issue of debt for the first time in the history of the EU.

At the beginning of 2022, with the pandemic nearing its end, the Russian invasion of Ukraine took place, with devastating consequences on the European economy, in the form of exorbitant energy and raw material costs, as well as an out-of-control inflation.

The successive crises of recent years have strengthened the European project but have also revealed its limitations and shortcomings. Thus, some political parties with influence or responsibility in national governments now advocate "less Europe" and a strengthening of the sovereignty of the respective member states instead. The European project is facing a key moment.

In this regard, the Europe of the future must place micro, small and medium-sized enterprises (SMEs), which number over 24 million across the EU, employing some 150 million people, at the centre of its policies. **67% of European employment and 60% of the GDP depend on SMEs.**

Unlike multi-national companies, concentrated in a few European cities, SMEs are a guarantee of territorial balance and social cohesion in our continent. Therefore, the next European Commission must focus its attention on them, in close collaboration with **PIMEC** and **SME United**.

PIMEC is today one of the largest and most active employers' confederations in southern Europe, with 150.000 member companies. **PIMEC** is a **Europhile organisation, effective member, and vice president of SME United**.

Founded in 1980, **SME United**, formerly UEAPME, acts as an economic and social partner at European level, representing European SMEs and participating with its opinion on EU policies, plans, and legislative proposals.

Today, **SME United** has over 60 member organisations from around 30 European countries, including some from the EU's "neighbourhood", such as Turkey, Ukraine, Norway, and Serbia.

PIMEC also has a Permanent Delegation to the EU in Brussels, where it interacts with **SME United**, other European employers' associations and works directly with the EU institutions.

The following pages contain a series of measures and policies for the June elections and the next European 2024-29 term, proposed by **PIMEC** and largely inspired by priorities and positions of **SME United** and which give continuity to a previous **PIMEC** document for the Spanish Presidency of the EU in the second half of 2023¹.

Similarly, this document includes some contributions from the Federation of SMEs of the Balearic Islands, **PI-MEB** in its Spanish acronym, with whom **PIMEC** shares the membership of **SME United**. Both **PIMEC** and **PI-MEB** are also founding members of **CONPYMES**.

SMEs play a key role in Europe and deserve to be at the centre of future EU policies and measures during the new legislature that will open after the decisive elections in June.

Barcelona/Brussels, March 2024.

“The Europe of the future must place SMEs at the center of its policies, as they are more than 24 million across the EU, with some 150 million employees”

¹ <https://www.pimec.org/sites/default/files/propuestas.pdf>

2. A COMPETITIVE AND RESILIENT EUROPE

Recent EU presidencies have focused much of their efforts on European competitiveness and resilience in the face of disruptions in supply chains resulting from Covid-19 and in energy and commodity markets in the wake of the Ukraine Invasion and escalating inflation².

The growing concern about the loss of competitiveness of the European economy, especially vis-à-vis the United States and China, has been reflected in the European Commission's Communication COM (2023) 168³, as well as in the commissioning of the "Draghi" and "Letta" reports on European competitiveness and the strengthening of the internal market, respectively.

The gap in terms of productivity between these three economic areas and the need to strengthen European competitiveness with measures in various areas has been highlighted. The new European Commission should continue to work on strengthening European resilience and competitiveness.

Similarly, and in the face of the frenetic legislative activity of recent years, the next European Commission should start a new stage of greater emphasis on the enforcement of rules, instead of generating new regulations, a trend to be consolidated in the next legislature.

“ Europe must complete key reforms for business competitiveness, such as on the electricity market, payment terms and non-food geographical indications.”

² https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

³ See as an example the report written under the Spanish Presidency "Resilient EU 2030": <https://futuros.gob.es/sites/default/files/2023-09/RESILIENTEU2030.pdf>

PROPOSAL 1**Adopt and implement the Late Payments Regulation.**

Late Payments remains a pervasive and widespread problem throughout the EU, with half of commercial invoices paid late and collection terms exceeding the maximum terms set in the current Directive 2011/7/EU, as some studies highlight⁴.

The Proposal for a Regulation of the European Commission on combating Late Payments⁵ provides a

solid framework to eradicate late payments in Europe, by setting a specific payment term without exceptions (30 days) and obliging Member States to designate a competent authority to ensure compliance with the deadlines mentioned, including the application of sanctions. SME United, PIMEC and PMCM have tabled amendments for improvements in some areas, such as means of payment⁶.

After the legislative procedure in the European Parliament, the proposal has to be discussed in the COMPET Council to be finally approved in the newcoming European Legislature. We expect the approval diligently and an immediate application in the Member States

PROPOSAL 2**Deploy European autonomy in critical raw materials.**

In the upcoming European legislature, the European plan on critical raw materials, presented by the European commission, COM (2023)160, should be implemented⁷.

In this regard, and in line with the priorities in external action (section 6 of this document), it could be pro-

posed a specific programme for the identification and exploitation of critical raw materials in the southern neighbourhood of the Mediterranean, from Morocco to Turkey, once the European Commission has defined the list of priority raw materials, according to the criteria set out in the said regulation.

In any case, PIMEC and SME United request that this new EU strategy takes into account SME users, to prevent strategic raw materials from being controlled by just a few.

⁴ <https://pmcm.es/documentacion/> y <https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/>

⁵ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-combating-late-payment-commercial-transactions_en

⁶ <https://www.smeunited.eu/publications/combating-late-payment-in-commercial-transactions>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0160>
https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/european-critical-raw-materials-act_en

2. A COMPETITIVE AND RESILIENT EUROPE

PROPOSAL 3

Boost the Single Market for services.

30 years after the establishment of the Single Market, there are still some obstacles in trade relations and, in particular, in the provision of cross-border services between Member states. According to the European Commission itself, services are integrated into the Single Market only at 7%, compared to the integration of goods at 24%⁸.

The upcoming European Commission, in line with the Letta Report, should promote the Single Market

for services, especially in areas in which just a few operators persist at a national level and with a substantial impact on business competitiveness, such as **banking, insurance, transports, telecommunications and energy**.

The future European Commission must set ambitious midterm and end-of-legislature goals for cross-border services within the EU, similar to what already exists for electricity, in which there is a 15%

interconnection target between states, by 2030, and whose achievement also doesn't seem easy to reach⁹.

PROPOSAL 4

Unify and strengthen reporting and barrier removal mechanisms.

On the eve of the publication of the Letta Report on strengthening the internal market, PIMEC continues to receive complaints and allegations from small businesses about barriers to the internal market, from the cross-border provision of installation services to national and regional regulations on packaging.

The SOLVIT mechanism¹⁰ for solving problems related to the Single Market is barely known among European companies, especial-

ly among SMEs. Företagarna, the Swedish SME federation, had already proposed to enhance its dissemination under the Swedish presidency at the beginning of the 2023.

Along with SOLVIT, there exist other instruments with similar functions, such as TRIS¹¹ and SMOT¹², aimed at reporting barriers to the internal market stemming from actions of Member States' public administrations. All these instruments are

little known among European SMEs and should be unified and more actively promoted. The Digital Single Gateway can be the appropriate tool for this purpose.

⁸ Communication from the European Commission, COM (2023) 168 final. https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

⁹ https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/electricity-interconnection-targets_en#:~:text=EU%20electricity%20interconnection%20target,-The%20EU%20has&text=This%20means%20that%20each%20country,its%20borders%20to%20neighbouring%20countries.

¹⁰ https://ec.europa.eu/solvit/what-is-solvit/index_es.htm

¹¹ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/home>

¹² <https://fosmo.youreurope.europa.eu/>

PROPOSAL 5**Continue disciplining digital platforms.**

Regulation 2019/1150 on the promotion of equity and transparency for professional users of online intermediary services, established a first regulation to prevent abuse of digital platforms. An assessment of its effects was planned during 2022, which will undoubtedly have been disrupted by the effects of the pandemic and it would be good if this can be resumed.

In the next legislative term, the effects of the norm should be assessed with detail and progress must be made in other related areas. The Commission's proposal to regulate digital platforms for tourist rentals is one of the new areas of action, of particular relevance to tourist island regions such as the Balearic Islands¹³.

Similarly, the EU must face regulatory changes to **adequately compensate companies** in traditionally regulated sectors, which are now facing competition from new digital platforms, such as the taxi sector.

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6493

3. A GREEN AND RESPONSIBLE EUROPE

The European Green Deal adopted in 2020 envisages making the EU the first CO₂-free continent by 2050, with an intermediate target of reducing emissions by 55% by 2030 (Fit for 55).

At the beginning of 2024, the European Commission set a new intermediate target to reduce CO₂ emissions by 90% in 2040, with specific objectives in areas such as zero-emission vehicles, which should account for 60% of the total fleet by that year¹⁴.

This is an unprecedented challenge that has generated a flood of new regulations, some of which are general, while others are more sectoral. The almost 75 rules set forth by the European Commission within the framework of the Green Deal are, to date, marked by prohibitions and obligations. Companies, and SMEs in particular, have found few incentives and motivation to make a change, and which moreover, is irreversible.

At the same time, the regrettable authoritarian drift in much of the world has pushed the European Commission to adopt a broad regulation on corporate responsibility, which passes commitments on human, social and environmental rights on to companies.

Even though European SMEs reaffirm their commitment to the environment and social responsibility, they do not consider that particularly onerous regulatory burdens should fall on them.

The recent protests by farmers across Europe highlighted the need to better reconcile in the next legislative term, the legitimate protection of the environment with the lawful support for business activity.

“ The green transition must not only progress through bans and obligations, but also through incentives and support to SMEs.”

PROPOSAL 6

Encourage fiscal incentives towards the green transition.

A broad amendment of the Value Added Tax Directive (Directive 2006/112/CE) should be addressed in the next European legislature to grant a zero-rating on electric vehicles and a reduced VAT on hybrids, as a measure to promote sustainable mobility more effectively than the controversial ban on combus-

tion engine vehicles in 2035, already approved by the EU after a final showdown within the Council.

Similarly, the purchase of recycled, repaired, and reused supplies and products should be rewarded with **reduced, super-reduced or even zero VAT rates**, at least temporarily.

This would be an equally effective measure to guarantee the “right to repair” promoted by the European Commission in its proposal for a Directive, on which political agreement was reached at the beginning of 2024¹⁵.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2024%3A63%3AFIN>

¹⁵ COM (2023) 155 final:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/consumer-protection-law/consumer-contract-law/rules-promoting-repair-goods_en

PROPOSAL 7

Limit the scope of the Due Diligence Directive.

The proposed Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) could have adverse effects on SMEs. Even if many of them are exempt from its direct reach, its indirect effects will end up coming through the value chain and at the command of large client companies. These large companies could choose to do without small suppliers, which may be ill-equipped to comply

with the Directive¹⁶. PIMEC has already addressed the European Parliament to put forward proposals that limit the scope of the regulation, such as its effect only on direct suppliers (Tier 1) and not on downstream distribution.

We also hope to specify the reporting obligations, taking advantage of Directive 2022/2464/EU already in force,

on the presentation of information on the sustainability of companies.

In the same way, and in the interests of regulatory simplification, the CSDDD should also integrate the principles of the **proposal for a Regulation to ban products made by forced labour (COM (2022) 453)**, so that this would then be shelved.

PROPOSAL 8

Adapt sustainable finance to SMEs.

The European regulation on sustainable finance, arising from Regulation 2020/852 and its delegated acts, constitutes one of the great milestones in sustainability and at the same time an opportunity for European companies. Green financial assets are

gaining traction in global markets, but most SMEs still don't know how to take advantage of them.

In this sense, the EFRAG working group¹⁷ should complete its recommendations on sustainable finance for

SMEs as soon as possible and in the coming years an **integrated market for green financial assets of European SMEs** could be promoted. To do this, incentives must also be studied for institutional investors who bet on these assets.

PROPOSAL 9

Facilitate the green transition of SMEs.

The push for sustainable products reaches a wide range of initiatives in Europe, such as the proposal for a Regulation on Ecodesign, COM (2022) 142, the revision of the regulations on textile labelling, packaging, and chemical substances (REACH and CLP) and the proposal for a Regulation on packaging and packaging waste, COM (2022) 677.

Instead of restricting the marketing of unsustainable products, the EU should consider the very unique nature of SMEs which, with their limited resources, require more adaptation time, lower compliance requirements (for example, with higher notification thresholds), as well as public support in the form of aids and fiscal incentives, such as those contemplated in proposal 6 above.

The new regulation on the Net-Zero Industry (NZIA), on which a recent political agreement has been reached, will also need to be deployed, by establishing Net-Zero Academies and Valleys across European regions, such as Catalonia, with a strong role for local SMEs.

¹⁶ COM/2022/71 final: https://commission.europa.eu/publications/proposal-directive-corporate-sustainability-due-diligence-and-annex_en

¹⁷ <https://www.efrag.org/>

3. A GREEN AND RESPONSIBLE EUROPE

PROPOSAL 10

Promote sustainable rail transport at a European level.

The transport sector is responsible for 37% of the world's CO2 emissions, according to data from the International Energy Agency¹⁸. The EU has already adopted a number of measures to mitigate this climate impact, such as the ban on combustion-engine vehicles in 2035 or the inclusion of road transport in the European CO2 emission rights mechanism (EU ETS) from 2025 onwards. However, there is still a lack of a clear and ambitious commitment to rail travel as a more sustainable means of transport for people and goods at a European level.

According to FERRMED, the investment in a European primary rail

network of 18,000 km, plus 8,500 km in ancillary sections, would achieve a reduction of over 40% in current CO2 emissions, in addition to cutting on transport costs of companies by 10-20%, depending on the sector¹⁹.

Investment in this priority rail network, with its ancillary infrastructures (such as stations and communication systems), would cost approximately €150 billion, **which could be financed by the EU through the auction of CO2 rights and the joint debt**, as has already been done for the REPowerEU and Next Generation EU (NGEU) programmes, respectively.

During the next legislature the rail deployment proposal of FERRMED, the European Association for the promotion of the rail, with Spanish roots, and the main advocate of the Mediterranean Corridor for nearly two decades, should be prioritised. Unfortunately, the recent political agreement on the Trans-European Transport Corridors (TEN-T) only prioritizes the high-speed rail transport for passengers²⁰.

PROPOSAL 11

Develop a European water policy.

The severe drought crisis experienced in 2023 in several member states, and still in 2024 in Catalonia, together with the worsening of climate change, make it advisable to put water at the centre of the European policies for the first time.

In the same way as the Ukraine war stimulated trans-European collaboration on clean energy, such as boosting the H2MED green hydro-

gen corridor project between Portugal, Spain, and France²¹, the European Commission could propose for the next legislature a European water resources network, similar to the TEN-T, including reservoirs, tanks, desalination plants, water treatment plants and canals.

A protocol for action in the event of water emergencies in a Member State or part of a Member State

should also be agreed, in coordination with European policy on emergencies (Proposal 42).

The European Commission should therefore start by eventually launching its water resilience strategy already announced at the end of 2023, but postponed at the beginning of 2024

¹⁸ <https://www.iea.org/topics/transport>

¹⁹ <http://www.ferrmed.com/ACTIVITY/studies>

²⁰ https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/provisional-agreement-more-sustainable-and-resilient-trans-european-transport-network-brings-europe-2023-12-19_en

²¹ <https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Paginas/2022/091222-sanchez-encuentro-macron-costa-vonderleyen.aspx>

4. A EUROPE OF TALENT AND EMPLOYMENT

A Europe that creates stable employment and achieves reasonable income for its citizens is the best guarantee against the Euroscepticism that has risen in the EU in recent years.

Recently, the European Commission has focused its efforts on regulating aspects of the quality of employment, such as the Minimum Wage Directives (already published)²², on Salary Transparency (approved)²³ and on Platform Workers (currently being processed)²⁴.

As for Europe, demographic regression continues relentlessly, with a dramatic loss of the working population, which is already affecting the digital and green transition, where the pressing needs of personnel are evident. European solutions must be imposed here, in the face of multiple national policies.

At the same time, the deployment of new technologies, such as robotics, autonomous driving and artificial intelligence, pose significant challenges for the labour market in the immediate future, with job losses in some fields and staff needs in others.

“Europe must face its demographic decline and the challenge of new technologies, while encouraging employment in SMEs”

PROPOSAL 12

Address the labour shortage in Europe through the EU Talent Pool.

The deployment of the European Migration and Asylum Pact, politically agreed in December under the Spanish presidency, should include measures to address the staffing needs of SMEs. The new EU Talent Pool initiative could be a good instrument to develop.

The EU Talent Pool should pay particular attention to the needs of SMEs and give voice to their representative organisations, as SME United has called for in its evaluation if this initiative.²⁵

The EU Talent Pool action could focus on countries in the southern Mediterranean neighbourhood and scale up programs already underway, such as the “professional corridors”, developed by the Italian SME Organisation, CNA, in which PIMEC operates as an observer.

²² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=\(a\)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=(a)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2)

²³ COM (2021) 93 final.

²⁴ COM (2021) 762 final.

²⁵ <https://www.smeunited.eu/publications/proposal-for-a-regulation-establishing-an-eu-talent-pool>

4. A EUROPE OF TALENT AND EMPLOYMENT

PROPOSAL 13

Develop recognition of qualifications and skills with third countries.

The proposal for a recommendation of the European Commission on the recognition of qualifications and skills with third countries²⁶ is an essential measure to complete the necessary recruitment of workers from third countries to the EU.

As stated in the Proposal 12, its practical implementation could begin with the states in the Southern Neighbourhood of the Mediterranean. In any event, the future Commission proposal should also establish **easy-to-apply mechanisms**

for SMEs, as SME United calls for²⁷.

PROPOSAL 14

Promote skills and job reskilling.

During the next legislative term, the European institutions should continue working to achieve the objective proposed in the Action Plan of the European Pillar of Social Rights, which establishes that by 2030, 60% of the adult population should participate, annually, in some type of training activity²⁸.

Furthermore, the retraining of workers (Reskilling) towards the sectors with the highest demand for staff will be one of the policies to be promoted by the EU, both for the green and digital transition, as well as the result of the impact of new technologies.

Years ago, this was the subject of a Council Recommendation, 2016/C 484/01, which now **needs to be reviewed and updated**²⁹.

PROPOSAL 15

Update the European Framework for Traineeships maintaining its non-binding nature.

The challenges faced by new generations and the pressing staffing needs in some sectors also highlight the need to update the Council Recommendation 2014/C 88/01 on the quality framework for traineeships³⁰. A recent resolution of the European Parliament³¹, as well as the evalua-

tion commissioned by the European Commission³² point out in this sense.

case, the distinction between educational traineeships and the rest.

Both PIMEC and SME United hope that the non-binding legal nature of the Recommendation would be maintained and emphasize the importance of also preserving, in any

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32023H2611>

²⁷ <https://www.smeunited.eu/news/smes-support-the-eu-legal-migration-package-for-skills-and-talents->

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/en/>

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOC_2016_484_R_0001

³⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327(01)&from=EN)

³¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0239_EN.html

³² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10495&furtherNews=yes>

PROPOSAL 16**Establish an open, objective, and transparent social dialogue throughout Europe.**

The European Council Recommendation on Social Dialogue of June 2023, COM (2023) 38 final is now published and in force, with important principles that will make social dialogue more effective across the EU³³.

Among them is the need for social dialogue to be open to any organisation that objectively and trans-

parently proves its representativeness, both in bipartite and tripartite forums. Member States should develop **mechanisms for measuring representativeness**, which ensure a democratic and open social dialogue.

The new European Commission that will emerge from the June elections will have to ensure compliance with

these basic principles in the various member states. The Recommendation itself includes the obligation for member states to report to the Commission on the measures taken by December 7, 2025, while the EC will carry out a comprehensive assessment of compliance by December 2029.

PROPOSAL 17**Support labour-intensive sectors through taxation.**

New technologies will have a great impact in many sectors, with possible declines in employment. This is why it is time to promote fiscal measures aimed at supporting labour-intensive sectors, where SMEs and the self-employed predominate and the informal economy can also flourish.

In this regard, we consider that the list of sectors provided for in **Annex III of the Value Added Tax Directive (Directive 2006/112/EC)**, to which reduced VAT rates are allowed, should be expanded. This has been a historical demand of various labour-intensive sector particularly affected by the informal economy.

The last amendment to the Directive, made in December 2021, failed to include some labour-intensive activities, such as veterinary services, beauty services, fitness services and general cleaning (not only of streets and windows, as already provided for in the Directive).

PROPOSAL 18**Harmonise long-term residence towards productive investment.**

The European Migration and Asylum Pact could contribute to solving one of the most controversial issues in recent years, which have been the national long-term residence and nationality schemes for investors, issues that are under the spotlight, following the invasion of Ukraine and their use by Russian citizens with a view to evading EU sanctions.

The revision of the **European rules on legal migration and long-term residence**, based on the European Commission's proposal, COM (2022) 0650, should boost productive investment in general, and in SMEs in particular, rather than the purchase of property or financial assets, as a way of accessing European residence and citizenship.

The free movement of people is one of the great achievements of European integration and we must give it value through some common rules.

³³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C_202301389

5. A EUROPE ADAPTED TO SMES

In her State of the Union addresses in September 2022 and 2023, the President of the European Commission, Ursula von der Leyen, announced a refocusing of EU policies toward SMEs, through what has been named the “SME Relief Package”. This package was finally published on September 12, 2023, in the form of a Commission Communication COM (2023) 535 final³⁴.

The package includes some very specific measures, such as modifications of the Directive 2011/7/EU on combating late payments (see Proposal 1), as well as Directive 2013/34/EU on annual financial statements. However, more specificity is needed in certain areas, such as regulatory reductions.

European SMEs demand customised regulations and policies that take into account their limitations, needs and difficulties. The European institutions must, without exception, apply the “Think Small First” principle when approaching any new regulation.

We cannot expect SMEs to adapt to Europe, but rather we must demand that Europe adapts its regulations to SMEs, as they represent 98% of businesses and 67% of employment in the EU.

“After 15 years of the 'Small Business Act', Europe needs a new ambitious framework for its SMEs through the 'SME Relief Package' ”

PROPOSAL 19

Specify and implement the SME Relief Package.

15 years after the Communication on the European Small Business Act, COM (2008) 394 final it would be good if the EU were to produce an updated and specific framework to support SMEs, which are the backbone of the European economy and society. The SME Relief Package should be this new reference tool.

A rapid adoption of the changes proposed by the Plan is essential, particularly the regulation on combating late payments (Proposal 1), as well as greater precision in many other aspects. The future European Commission should work closely in this area with SME United and SMEs organisations across Europe. We propose creating an ad-hoc

monitoring committee on the SME Relief Package for this purpose.

³⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/sme-relief-package_en

PROPOSAL 20

Update Europe's definition of SMEs.

Recommendation 2003/361/EC on the definition of SMEs is 20 years old and requires updating. On the one hand, the rulings of the European Court of Justice T-675/2013 (K-Chimica) and T-587/14 (Crosfield) have raised doubts regarding the concept of an independent company; and on the other, companies in some labour-intensive sectors are penalised under the current definition, precisely when the EU should

be boosting employment. Therefore, it is essential to review the concept of SMEs and prevent the average workforce size from directly excluding companies with modest turnover and asset figures.

The amendment of the Directive 2013/34/EU on annual financial statements, included in the SME Relief Package, offers a unique opportunity to achieve these adjustments.

The aim would be to raise the staffing thresholds for micro, small, and medium-sized enterprises, while allowing a company that meets the turnover and asset criteria in a certain business segment not to be excluded solely because of its headcount.

PROPOSAL 21

Apply the "SME Test" in all cases.

The assessment of the impact of the new European regulations on SMEs, through the SME Test, is an obligation for the European Commission which unfortunately is not always met.

According to a recent opinion report from the Fit for Future platform (Ref. 2023/1), a third of EU legislative pro-

posals do not take into account the impact on SMEs and only 38% include specific sections on SMEs.

The future European Commission should ensure that this commitment is strictly complied with through objective and systematic methods, in close collaboration with Europe-

an SME organisations, such as SME United, which is already acting as a rapporteur on the aforementioned Fit for Future assessment document (Ref. 2023/1).

PROPOSAL 22

Assess the ex-post impact of the regulation on SMEs.

The ex-ante evaluation of the new regulation, through the SME Test, should be completed with an ex-post study, 3 or 4 years after its entry into force or transposition of the new EU regulations.

This exercise could be conducted in collaboration with the SME organisations of the Member states within the framework of the **European Semester**, gathering the opinion and experience of business owners, based on their real impact on SMEs in various countries and sectors.

5. A EUROPE ADAPTED TO SMES

PROPOSAL 23

Identify and prevent overregulation (Gold-Plating).

The objective set by the European Commission to introduce a new regulation only when another one has been withdrawn (One in, One out) has never been achieved in practice. However, the main source of overregulation is often national and regional authorities, whose rules go beyond

the scope of European directives, the phenomenon known as Gold-Plating.

In the same way that the European Commission is pursuing delays in the transposition of directives, cases in which SMEs face regulatory burdens higher than those set forth in the di-

rectives should be identified, studied, and perhaps even penalised. Once again, this exercise could be raised within the framework of the European Semester within the evaluation of the policies of the Member States.

PROPOSAL 24

Revise the Public Procurement Directives, introducing a reserve for SMEs.

Almost a decade after the entry into force of the European Directives on public procurement 2014/24/EU and 2014/25/EU, the participation of SMEs in the procurement by public administrations is still **very limited**, according to a study commissioned by the European Commission in 2016³⁵. Another more recent report, COM (2021) 245 final, acknowledges the lack of reliable data and the shortcomings still existing in this market³⁶.

Ten years are sufficient time to propose a comprehensive review of

these Directives, calling for reliable and current data from member states and promoting more ambitious measures. These include the necessary reservation of 25% of public contracts for SMEs, in addition to any current participation, as is the case in the United States where the *Small Business Administration* (SBA) applies this reservation in federal contracts³⁷.

This reserve would be applied in all administrations and public entities over 4-5 years, depending on the current degree of participation of

SMEs in their purchases. The European Commission should assess its compliance every year within the framework of the European Semester. This is the only way to bring real participation of SMEs in public procurement closer to their weight in the European economy.

At the same time, the future European Commission should promote **cross-border participation of SMEs in public procurement** in other Member states, as we are still far from achieving a Single European Market in this area.

PROPOSAL 25

Ensure SMEs access to data and new technologies.

Data is one of the pillars of business competitiveness in the new century and SMEs must be guaranteed access to it. In this vein, it must be made easier for smaller companies to be able to use new technological tools, such as artificial intelligence, the In-

ternet of Things and cybersecurity.

The new European regulations on data³⁸ and artificial intelligence³⁹ should grant SMEs access to data as a competitive tool. The European Commission and Member States

must ensure a fast and effectively application of the new principles within these regulations.

PROPOSAL 26

Promote alternative financing for SMEs.

European SMEs are more dependent on bank credit than their American counterparts. Successive reforms to the Basel standards and recent interest rate rises threaten to restrict credit and look towards encouraging alternative financing.

SME United has been calling for innovative financing instruments for SMEs, of a hybrid nature, with lower

costs than bank credit, but with tax advantages⁴⁰.

The future European Commission should explore this path and promote **integrated European crowd-funding markets**, as well as for the issuance of shares and bonds for SMEs, once successive European rules have regulated this area (Regulation 2020/1503/EU and Directive

2020/1504/EU). The measures proposed by the SMEs and capital markets expert group should be implemented during the next legislature. SME financing should be placed at the cornerstone of the Capital Markets Union⁴¹.

PROPOSAL 27

Adapting the European budget to SMEs.

PIMEC is committed to strengthening the financing instruments for SMEs in the Multiannual Financial Framework 2021-27 of the EU, reversing some recently made decisions.

The Horizon Europe programme has been overly refocused on just a few companies of a certain size and high technological content, with cumbersome application procedures before the European Innovation Council (EIC). Beyond the problems already identi-

fied by the European Parliament⁴², the phase-out of the SME Instrument has excluded many small and micro enterprises, which can also be innovative.

In addition to **restoring the SME Instrument**, we are proposing to **significantly expand the SME Window** of the InvestEU programme, as its first calls have already been exhausted and most of its budget comes from the Next Generation EU (NGEU) funds, meaning that it will expire in 2026.

The future European Commission should strive to correct the **Multianual Financial Framework and reorient it towards SMEs**, with measures proposed above. Beyond the recent adjustments made by the European Council in February 2024 to accommodate aid to Ukraine⁴³, changes in favour of SMEs are also essential.

³⁵ Study on SMEs access to public procurement markets and aggregation of demand in the EU. PWC, 2016, Research commissioned by the DG Internal Market of the European Commission.

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0245&from=ES>

³⁷ <https://www.sba.gov/es/contratacion-federal/guia-sobre-contratacion>

³⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2854>

³⁹ <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230601STO93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence>

⁴⁰ <https://www.smeunited.eu/news/recapitalisation-of-smes-can-drive-recovery-and-twin-transition>

⁴¹ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2021-05/210525-report-tesg-cmu-smes_en.pdf

⁴² MOTION FOR A EUROPEAN PARLIAMENT RESOLUTION on the implementation of the European Innovation Council (2022/2063(INI)).

⁴³ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2024/02/01/>

5. A EUROPE ADAPTED TO SMES

PROPOSAL 28

Redirect NGEU funds to SMEs and extend its implementation.

According to a recent survey conducted by PIMEC⁴⁴, over half of Spanish SMEs have not taken advantage of Next Generation EU (NGEU) funds. A lack of knowledge about these resources, as well as operational obstacles (requirements for guarantees, short application deadlines, uncertainty about the grant payment date, etc.) make it difficult for SMEs to use them.

Similarly, the European Commission's assessment of recovery plans

shows that on average only 8% of SMEs are direct beneficiaries of NGEU funds in the EU⁴⁵.

After the European elections, a thorough reflection on the NGEU funds should be addressed, sharing best practices among Member States to ensure maximum access for SMEs.

A broad deployment of the NGEU funds could also require an **extension of the expected implementation deadlines**, beyond 2026. Otherwise,

the rush in its allocation and execution could benefit large companies and public administrations, to the detriment of SMEs, which usually require more time to find out about the calls and prepare their applications.

PROPOSAL 29

Boost succession in SMEs.

According to a report by the European Economic and Social Committee, each year some 450,000 European companies face problems of continuity in the EU and 150,000 of them end up having to close due to lack of succession, even though they are viable, which causes the loss of 600,000 jobs⁴⁶.

There are several initiatives launched in various areas and

Member States to promote business succession. For example, PIMEC deploys its own programme for passing businesses onto the next generation, with a special emphasis on women and young people⁴⁷. In Italy, the CNA Confederation focuses its efforts on promoting succession with migrant entrepreneurs⁴⁸.

The next European Commission could give special impetus to this

issue through various measures, such as **updating Recommendation 94/1069/EC**, which dates back to 1994, and accompanying it with a **Communication describing the initiatives existing in the Member States**, as well as to promote an ambitious European plan to meet this challenge, within the SME Relief Package (Proposal 19).

⁴⁴ SMEs and financing with Next Generation EU (NGEU) Funds. PIMEC. February 2023.
<https://www.pimec.org/es/institucion/sala-prensa/notas-prensa/pimec-pide-una-mejor-colaboracion-publicoprivada-despliegue>

⁴⁵ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/assets/thematic_analysis/3_SME.pdf

⁴⁶ Resolution of the European Economic and Social Committee 2016/C 013/03.

⁴⁷ <https://www.pimec.org/es/pymes-autonomos/agenda/relevo-intergeneracional-impulsando-jovenes-mujeres>

⁴⁸ <https://www.cna.it/silvestrini-gli-immigrati-imprenditori-in-crescita-costante-oltre-il-60-attivi-nel-commercio-e-nelle-costruzioni/>

PROPOSAL 30**Promote entrepreneurship, especially for women.**

The various studies on entrepreneurship such as the Global Entrepreneurship Monitor (GEM) continue to show a less likely tendency to start a business among European citizens than in other territories such as the United States, India, or China⁴⁹. The situation is especially serious among women, as only one in three European companies is led by a woman and only 15% of new companies are created by women.

PIMEC has recently highlighted women's contribution to the economy through their unpaid work in taking care of family responsibilities. If this contribution were taken into account, the Spanish GDP would be 40% higher and women would represent 52% of it⁵⁰.

It would be advisable to **look further into the calculation of the real contribution of women to our econ-**

omy, in collaboration with Eurostat, as well as lay the foundations for the promotion of entrepreneurship in European society in general, and among women in particular, focusing mainly on primary and secondary education.

PROPOSAL 31**Guarantee a second chance to entrepreneurs.**

In addition to promoting business succession (Proposal 29) and the creation of new businesses (Proposal 30), it is equally important to prevent business from closing down in Europe. Each year, some 200,000 European companies face bankruptcy which result in the loss of 1.7 million jobs.

Directive (EU) 2019/1023 on the second chance provides for a review of its impact five years after its entry into force, but its significance is

of sufficient importance to propose a first revision during 2025, especially considering that its final wording omitted some of SME United's recommendations on the exoneration of public debt.

Similarly, progress on the European Commission's proposal to harmonise the insolvency regulation, COM (2022) 702 final, must be made, taking into account SME United's contributions⁵¹, as well as its experience in the Early Warning Europe

project on bankruptcies⁵².

In its long tradition of supporting giving second chances, with programmes such as Emppersona⁵³, with more than a decade of experience, PIMEC and the PIMEC Foundation are willing to actively collaborate in this European policy in the next legislature.

⁴⁹ <https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report>

⁵⁰ https://www.pimec.org/sites/default/files/documents_pagines/estudio_castellano_ok_0.pdf

⁵¹ <https://www.smeunited.eu/publications/reaction-on-the-proposal-for-a-directive-harmonising-certain-aspects-of-insolvency-law>

⁵² <https://www.earlywarningeurope.eu/>

⁵³ <https://www.pimec.org/es/emppersona#programa>

6. A EUROPE INTEGRATED INTO THE WORLD

The European Union (EU) remains the world's leading trading bloc, both in exports and imports, and is the main trading partner of up to 80 countries⁵⁴. However, the Covid-19 pandemic highlighted the risks of excessive external dependence and the relocation of production.

Thus, the concept of an “open strategic autonomy”, coined in 2021 by the European Commission, COM (2021) 32 final⁵⁵, stands as one of the basic principles of European external action.

In this context, with a stagnated multilateral trading system and World Trade Organization (WTO), the EU must continue to promote bilateral trade and investment agreements, which open up business opportunities for our companies, maintaining and strengthening our productive fabric. The future European Commission must make efforts to promote these bilateral agreements, especially in strategic regions.

With a war taking place on European land and fierce competition with Russia and China on the influence in third countries, the EU must also step up its international relations and begin to specifically deploy its new Global Gateway strategy⁵⁶.

“Europe must expand and deepen its trade agreements, as well as improve their chapters on SMEs”

PROPOSAL 32

Promote relations with Africa.

The African continent is already the fourth trading partner of the EU and a key region in the external projection of our continent, as a future consumer market and source of labour force, energy, and strategic raw materials.

While the countries of North and West Africa are the closest and

most relevant markets for our companies, the EU has instead made more progress in its trade agreements with the East and South of the continent (SADC).

The future European Commission should give a significant boost to negotiations with the ECOWAS (West Africa) and CEMAC (Central

Africa) trade zones, as well as renew association agreements with North Africa.

The Global Gateway initiative could find its first area of application in Africa during the next legislative term, with special emphasis on key projects in the north and west of the continent.

⁵⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/eu-position-world-trade_en

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&rid=6>

⁵⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway_en

PROPOSAL 33**Consolidate relationships with MERCOSUR and Latin America.**

The Spanish Presidency of the EU has not managed to close a commitment for the trade agreement with Mercosur, a bloc now led by the distant Lula Da Silva in Brazil and Javier Milei in Argentina. However, this agreement should remain as an objective of the next European mandate.

In this regard, the reticence of environmental activism could be over-

come by **integrating Brazil into the European CO2 emissions Trading System (EU ETS)**, with an emission rights package assigned to the South American country in exchange for preserving the Amazon⁵⁷.

This measure would help to lower the price of CO2 emission rights, which has recently reached historical levels, and would in turn contribute to the

objectives of the European Regulation 2023/1115 against deforestation. It would also be desirable to promote a convergence in the regulations on agriculture and food between both territories, in the face of the protests of European farmers.

PROPOSAL 34**Build an ambitious framework of relationships with the United States.**

Political and strategic collaboration between the EU and the United States has been consolidated in the wake of the Russian invasion of Ukraine, however, weaknesses have also come to light with the US Inflation Reduction Act (IRA) and its discriminatory effect on European companies.

With the American presidential elections on the horizon, the transatlantic relationship may enter into

a period of stagnation, difficulties and even tensions, depending on the results of said elections.

With the *Transatlantic Trade & Investment Partnership (TTIP)* already in the drawer and in the face of political uncertainty in the United States, the European Commission could promote a new framework of relationships focused on more specific and practical elements.

These aspects may include the mobility of people, the mutual recognition of diplomas and degrees, the integration of R+D support systems (Horizon Europe), the mutual recognition of technical standards, access to public procurement in both markets, and even the mutual abolition of roaming fees in the two territories.

⁵⁷ The latest reform of EU CO2 Emissions Trading System, with the Directive 2003/87/EC was agreed at political level in December 2022.

6. A EUROPE INTEGRATED INTO THE WORLD

PROPOSAL 35

Move forward in relationships with India.

India has already become the most populated country in the world, slightly ahead of China and its demographic dividend will allow it to maintain its advantage for a long time as a solid base of low-cost manufacturing and a young and

growing consumer market of the future.

Its commercial attractiveness and common values with Europe provide sufficient reasons for the next European legislature to move forward

with the negotiations initiated in June 2022 for a bilateral trade and investment agreement.

PROPOSAL 36

Intensify rapprochement with China, starting with visas.

The growing US competition or rivalry with China should not send this Asian country running into the arms of Russia, and the EU can play a crucial geostrategic role in this regard.

After three years of forced isolation due to the Covid-19, China has strongly resumed its international relations and several political visits have been conducted since then.

More than 10.000 European companies continue to operate in China and European exports have grown exponentially there in the last decade.

The following European legislature should strive to relaunch the bilateral investments agreement, completed at the end of 2020, but which the ratification continues to remain stagnant in the European Parliament.

Similarly, and given the temporary suppression of visas by China to a series of European Countries (Spain, France, Italy, Germany and the Netherlands), the EU could correspond by applying a **temporary visa exemption regime** for tourism, business trips, scientific, and educational visits from China.

PROPOSAL 37

Deepen the integration of the Balkans.

The Balkans are one of the clashing points between the democratic and liberal model advocated by the EU and Russia's growing authoritarian influence, supported by the Slavic cultural legacy in the area. This region also represents the new frontier for EU enlargement.

The Spanish presidency of the EU achieved at the last minute the integration of Bulgaria and Romania into

Schengen area, a historic demand of PIMEC and SME United, while the EU-Balkans Summit on December 13 established a new roadmap for deepening relations with the Balkan neighbours⁵⁸.

The future European Commission that will emerge from the elections will have to ensure progress in relations with the Balkans. Without further integration of these countries

within the current EU, the integration of Ukraine and Moldova as future members of the EU will be unfeasible.

A new development axis in southeastern Europe is essential to expand the Single Market and consolidate the political influence of the EU in the face of the Russian threat.

⁵⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2023/12/13/>

PROPOSAL 38**Extend the scope of CBAM.**

The Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) is one of the key instruments of the European Green Deal and a guarantee of fair-trade relations in facing the global challenge of climate change.

In the context of its transitional deployment from 1 October 2023, PI-

MEC had proposed to the European Commission that the affected sectors are expanded from the five initially planned.

In addition to sectors dominated by large companies, such as iron or cement, already included in the scope of the CBAM, it would be appropri-

ate to add other products facing similar issues of competitiveness and potential “carbon leakage”, such as paper, textile fibres or organic chemicals, where smaller enterprises predominate, albeit with often weaker leverage versus EU institutions to seek their protection.

PROPOSAL 39**Improve chapters about SMEs in trade agreements.**

The EU's most recent trade and association agreements (such as those in Japan, Korea, and Mexico) already include a chapter on SMEs. However, their wording is standard to all agreements and mainly provides for the implementation of informative websites to facilitate their dissemination to small businesses. PIMEC proposes **greater ambition in these chapters.**

On the one hand, the forums for monitoring agreements, such as the Domestic Advisory Groups and the Civil Society Dialogue, in which PIMEC and SME United actively participate,

should be strengthened by supporting **civil organisations of external partners' markets.** European SME associations need strong counterparts, and we need a cohesive civil society in the markets with which the EU signs trade agreements.

On the other hand, support **mechanisms for European SMEs need to be implemented**, so that they can take advantage of the opportunities offered by trade agreements, often signed with distant and expensive markets for smaller companies.

A programme such as INNOWIDE is particularly appropriate for this purpose. However, its scope is still very limited at the moment⁵⁹. It is essential to review and promote these instruments in the next European legislature.

⁵⁹ Within the framework of Horizon Europe, INNOWIDE funds commercial and technical feasibility studies of European SMEs in emerging markets. However, its allocation is very small and benefits some 50 SMEs across the EU at the most: <https://innowide.eu/>

7. A FAIR AND COHESIVE EUROPE

The Covid-19 pandemic made one of the most relevant exercises in the recent history of the EU, the Conference on the Future of Europe, go unnoticed⁶⁰. During 2019 and 2020, thousands of citizens and organisations from all Member States contributed their ideas and opinions to shaping the future of the EU.

PIMEC and SME United contributed to the Conference, highlighting the key role of SMEs in achieving a fair, cohesive, and balanced Union for the future.

SMEs rely on local markets. This means that their businesses can thrive in any corner of the Union, thus being the best guarantee of territorial balance, social equality, and gender parity in the EU.

Thus, SMEs are called upon and legitimized to participate in and influence the major decisions and reforms that will shape the future of the Union.

“We must lay the foundations for a fairer, stronger, more cohesive and more democratic Europe, where SMEs become the main focus of attention”

PROPOSAL 40

Promote a deep review of rural policy.

Protests led by farmers across Europe highlighted the failure of European agriculture and rural policy, especially when compared to the fact that the Common Agricultural Policy (CAP) consumes €50 billion per year of the EU budget, 25% of the total.

Urgent measures have already been

proposed by the European Commission and some member states, but a thorough and wide-ranging reform of EU policy in this area needs to be addressed through a **working group**, similar to the approach taken with the Letta and Draghi reports, including both experts and representatives of the primary sector.

PROPOSAL 41**Adapt the European regulatory framework to the unique regions.**

The territorial balance in Europe requires taking into account the uniqueness of the regions furthest from the major development poles, and often affected by very specific problems. This is the case for island, mountain, and peripheral regions.

Firstly, PIMEC proposes to **amend the *de minimis* regulation for state aid, in Regulation 1407/2013**, already reviewed in 2023, to raise the thresh-

holds for aid to companies located in these regions.

Similarly, and at PIMEB's proposal for **island regions with high tourist pressure** and limited space, such as the Balearic Islands, possibilities of controlling the flows of capital and people foreseen in the Single Market should be studied, as a way of avoiding adverse effects on the environment and on the prices of certain

goods and assets, and therefore on the lives of their permanent residents.

PROPOSAL 42**Improve emergency response, in European and regional terms.**

The Covid-19 pandemic has been the most serious of the recent emergencies in Europe, but there have also been other natural disasters in recent years, at local and regional levels, such as fires, floods, droughts, earthquakes, and even volcanic eruptions. Climate change predicts a greater frequency and severity of these episodes.

The EU has had the EUSF solidarity fund since 2002⁶¹, but it would be a good idea to improve the coordination between administrations and private sector. The European Commission has already planned a review of European civil protection policy, COM (2023) 194 final⁶².

⁶¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/solidarity-fund_en

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0194>

7. A FAIR AND COHESIVE EUROPE

PROPOSAL 43

Implement fair taxation at a European level.

Social cohesion and territorial balance in the EU require new investments with higher public revenues, but without stifling SMEs, which already face high tax compliance costs and often pay higher effective rates on profits than many large companies do⁶³.

In order to ensure common principles on corporate taxation and following the failure of the Common Consolidated Tax Base for Enterprises (CCCTB) proposal in 2016⁶⁴ progress should be made on the European Commission's new proposal, Business in Europe: framework for income taxation (BEFIT), presented in September 2023, COM/2023/532 final⁶⁵.

The Next European legislature should ensure both an adequate level of tax harmonisation and compliance with the principle of proportionality in the corporate tax effort across the EU.

PROPOSAL 44

Strengthen the EU's own resources.

The new challenges facing Europe call for an expansion of the EU's own resources, as already proposed by the Commission in its communication COM (2023) 330 final⁶⁶. However, there is still no consensus among member states for a final agreement in the Council.

Having added the environmental tax, first on plastics and soon on the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), the expected levies on financial transactions and digital businesses must still be explored.

It is important in the next legislature to go into more detail on how to tax certain activities at a European level which would benefit from particularly favourable circumstances and generate extraordinary profits (windfall profits), as is the case with energy, but also in the military industry as a result of War in Ukraine and the medical and pharmaceutical industry during Covid-19.

Other formulas to consider would be those arising from the **Schengen area**, because this is one of the most

significant achievements of the EU and its contribution to the EU's budget is therefore reasonable. Thus, in line with Proposal 18, a "European tranche" could be added to the fees charged by Member States on the over 20 million Schengen visas and residence permits issued each year by the Member States and thus contribute to the EU treasury.

⁶³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/taxation-and-smes_en

⁶⁴ https://taxation-customs.ec.europa.eu/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en

⁶⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0532&%3Bqid=1700565513879>

⁶⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:52023DC0330>

PROPOSAL 45**Reform European governance.**

After the spending effort made during the Pandemic, the EU is preparing to return to the fiscal discipline of the Stability and Growth Pact. In this regard, the Spanish presidency reached a political agreement in December 2023 that grants flexibility to member states, with fiscal adjustment periods of 4 years, extendable to 7 in some cases. This is a reasonable solution, accepted by PIMEC and SME United to avoid an excessive fiscal adjustment that harms productive investment.

Beyond the strictly economic sphere, the changes in European governance proposed in the Conference on the Future of Europe should be assessed, by **modifying the founding treaties**, especially to facilitate decision-making, restricting the unanimity rule and giving a greater role to the European Parliament and to its citizens⁶⁷.

The prospect of an enlarged EU in the coming decades, encompassing the Balkans and a large country like Ukraine, underscores the urgent need for governance reform.

Such reform is essential to ensure the agility and appropriateness of decision-making within the EU. It is increasingly vital, given the competitive landscape posed by “continent-states” such as the United States, China, or India.

SMEs would benefit from a stronger, more agile, transparent, and democratic future EU, whose reform could begin during the next legislature.

⁶⁷ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220429IPR28218/future-of-europe-conference-plenary-ambitious-proposals-point-to-treaty-review>

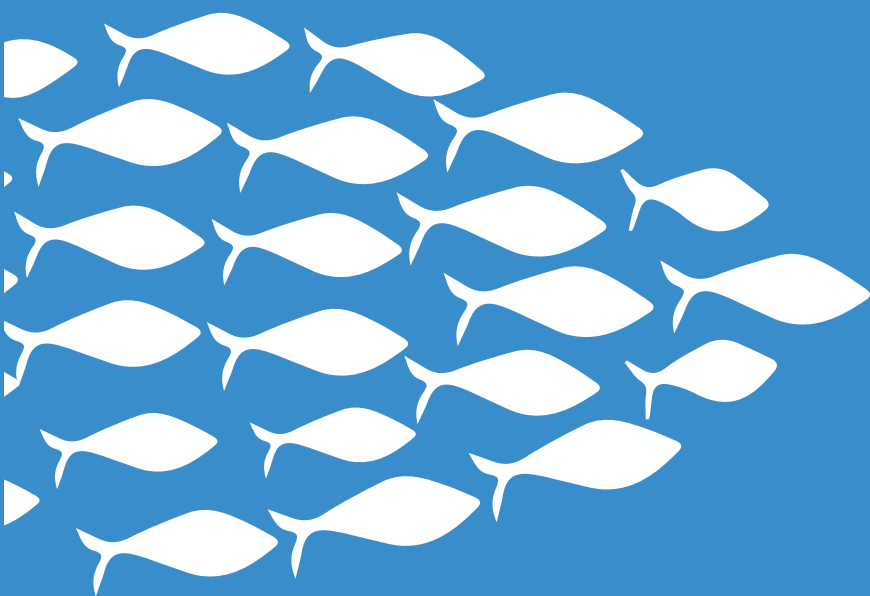
This document has been prepared entirely by PIMEC experts in European affairs and international relations in Barcelona and Brussels, without any use of Chat GPT or any artificial intelligence tools whatsoever.

©PIMEC Petita i Mitjana Empresa de Catalunya 2024

PROPUESTAS PARA LAS ELECCIONES EUROPEAS 2024

Marzo 2024

ES

45 PROPUESTAS

POR UNA EUROPA
COMPETITIVA,
VERDE, JUSTA, CON
TALENTO Y EMPLEO,
INTEGRADA EN
EL MUNDO Y,
SOBRE TODO,
ADAPTADA A LAS
PYMES.

SUMARIO

1. PREÁMBULO _____	64
2. UNA EUROPA COMPETITIVA Y RESILIENTE _____	66
3. UNA EUROPA VERDE Y RESPONSABLE _____	70
4. UNA EUROPA DEL TALENTO Y DEL EMPLEO _____	73
5. UNA EUROPA ADAPTADA A LAS PYMES _____	76
6. UNA EUROPA INTEGRADA EN EL MUNDO _____	82
7. UNA EUROPA JUSTA Y COHESIONADA _____	86

1. PREÁMBULO

Entre el 6 y 9 de junio de 2024 se celebrarán elecciones al Parlamento Europeo. Más de 400 millones de personas están llamadas a votar en los 27 Estados Miembros de la Unión Europea (UE), para elegir a los futuros representantes en las cámaras de Bruselas y Estrasburgo en un momento decisivo para la UE.

La UE ha trascendido por un periodo de extrema complejidad, iniciado con el referéndum por el Brexit en Reino Unido en junio de 2016. Este acontecimiento situó a la UE frente a un reto sin precedentes, como fue la salida de uno de sus miembros por primer vez en la historia. Al mismo tiempo, el Brexit minó la credibilidad y el atractivo del proyecto comunitario.

Tras arduas negociaciones, en noviembre de 2019 se firmó el Acuerdo de Salida del Reino Unido de la UE, pero pocos meses más tarde empezó una nueva crisis sin precedentes: la pandemia del Covid-19.

Miles de empresas, sobre todo las más pequeñas, sucumbieron a esta nueva crisis, por las repetidas y severas restricciones a su actividad, el histórico desplome de la demanda, los estrictos cierres fronterizos y las disrupciones en las cadenas de suministro.

Sin embargo, la pandemia también contribuyó a unir voluntades a lo largo y ancho del continente, en proyectos como la compra conjunta de vacunas contra el Covid o el despliegue de los fondos Next Generation EU (NGEU), con una emisión mancomunada de deuda por primera vez en la historia de la UE.

A comienzos de 2022, con el ya cercano final de la pandemia, se produjo la invasión rusa de Ucrania, con consecuencias devastadoras sobre la economía europea, en forma de desorbitados costes energéticos y de las materias primas, así como una inflación desbocada.

Las sucesivas crisis de los últimos años han reforzado el proyecto europeo, pero también han mostrado sus limitaciones y deficiencias. Así, algunos partidos políticos con influencia o responsabilidad en gobiernos nacionales abogan hoy día por “menos Europa” y un reforzamiento en cambio de la soberanía de los respectivos estados miembros. El proyecto europeo se enfrenta a un momento clave.

En este sentido, la Europa del futuro debe situar en el centro de sus políticas a las **micro, pequeñas y medianas empresa (Pymes)**, que son más de 24 millones en toda la UE, y emplean a unos 150 millones de personas. **El 67% del empleo y el 60% del PIB europeos dependen de las pymes.**

A diferencia de las multinacionales, concentradas en unas pocas urbes europeas, las pymes son garantía de equilibrio territorial y cohesión social en nuestro continente. Por ello, futura Comisión Europea deberá centrar su foco de atención en ellas, de la mano de **PIMEC y SME United**.

PIMEC es hoy día una de las patronales empresariales más grandes y activas en el sur de Europa, con 150.000 empresas asociadas. PIMEC es una **organización euro-peísta, miembro efectivo de SME United, de la que ostenta una vicepresidencia**.

Fundada en 1980, SME United, anteriormente UEAPME, actúa como agente económico y social a escala europea, representando a las pymes europeas y participando con su opinión en las políticas, planes y propuestas legislativas de la UE.

Hoy día, SME United cuenta con 67 organizaciones asociadas de unos 30 países europeos, incluyendo algunos de la “vecindad” de la UE, como Turquía, Ucrania o Serbia.

PIMEC dispone también de una Delegación Permanente ante la UE en Bruselas, desde la cual interactúa con SME United, otras patronales europeas y directamente con las instituciones comunitarias.

Las páginas siguientes recogen una serie de medidas y políticas para las elecciones de junio y la próxima legislatura europea 2024-29, propuestas desde PIMEC y en buena parte inspiradas en prioridades y posicionamientos de la propia SME United y que dan continuidad a un documento previo de PIMEC para la presidencia española de la UE en el segundo semestre de 2023¹.

Igualmente, este documento recoge algunas aportaciones de la Federación de Pymes de Baleares, **PIMEB**, con quien PIMEC comparte la afiliación en SME United. Tanto PIMEC como PIMEB son también socios fundadores de **CONPYMES**.

Las pymes juegan un papel fundamental en Europa y merecen situarse en el centro de las futuras políticas y medidas de la UE durante la nueva legislatura que se abrirá tras las decisivas elecciones de junio.

Barcelona/Bruselas, marzo de 2024.

“La Europa del futuro debe situar en el centro de sus políticas a las micro, pequeñas y medianas empresa (Pymes), que son más de 24 millones en toda la UE, y emplean a unos 150 millones de personas.”

2. UNA EUROPA COMPETITIVA Y RESILIENTE

Las últimas presidencias semestrales de la UE han focalizado buena parte de sus esfuerzos en la competitividad y la resiliencia europeas, ante las disrupciones en las cadenas de suministro derivadas del Covid-19 y en los mercados de energía y materias primas, a raíz de la Invasión de Ucrania y la escalada inflacionista².

La creciente preocupación por la pérdida de competitividad de la economía europea sobre todo frente a Estados Unidos y China ha quedado patente en la Comunicación COM (2023) 168 de la Comisión Europea³, así como en el encargo de los Informes “Draghi” y “Letta” sobre la competitividad europea y el refuerzo del mercado interior, respectivamente.

Se ha puesto de relieve la distancia en términos de productividad entre estas tres áreas económicas y la necesidad de reforzar la competitividad europea con medidas en diversos ámbitos. La nueva Comisión Europea debería seguir trabajando en reforzar la resiliencia y competitividad europeas.

Asimismo, y frente a la frenética actividad legislativa de los últimos años, la futura Comisión Europea debería marcar una nueva etapa de mayor énfasis en la **aplicación y la implementación de las normas (enforcement)**, en lugar de generar nuevas regulaciones, una tendencia a consolidar en la siguiente legislatura.

“ Europa debe completar reformas clave para la competitividad empresarial, como el mercado eléctrico, los plazos de pago y las indicaciones geográficas no alimenticias ”

² https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

³ Ver por ejemplo el informe preparado bajo la presidencia española “Resilient EU 2030”: <https://futuros.gob.es/sites/default/files/2023-09/RESILIENTEU2030.pdf>

PROPUESTA 1

Aprobar y aplicar el Reglamento contra la Morosidad.

La morosidad continúa siendo un problema grave y amplio en toda la UE, con la mitad de las facturas comerciales pagadas tarde y plazos de cobro que exceden los máximos establecidos ya en la Directiva 2011/7/UE, tal como muestran diversos estudios⁴.

La propuesta de Reglamento de la Comisión Europea⁵ constituye una sólida base para erradicar la mo-

rosidad en Europa, al establecer un plazo concreto de pago sin excepciones (30 días) y obligar a los Estados Miembros a nombrar entidades que velen por el cumplimiento de estos plazos, incluyendo la aplicación de sanciones. SME United, PIMEC y PMCM han planteado enmiendas de mejora en algunos ámbitos, como los medios de pago⁶.

Tras su trámite en el Parlamento Europeo, el Reglamento se debatirá en el Consejo Europeo de Competitividad para completar su aprobación ya en la nueva legislatura europea. Esperamos su aprobación cuanto antes y su inmediata aplicación en los Estados Miembros.

PROPUESTA 2

Desplegar la autonomía europea en materias primas críticas.

En la próxima legislatura europea se deberá desplegar el plan europeo sobre materias primas críticas, presentado por la Comisión Europea, COM (2023) 160⁷.

En este sentido, y en línea con las prioridades en acción exterior (sección 6 del presente documento), se

podría proponer un programa específico de identificación y explotación de materias primas críticas en la vecindad sur del Mediterráneo, desde Marruecos hasta Turquía, una vez la Comisión Europea haya definido la lista de materias primas prioritarias, según los criterios marcados en aquella regulación.

En cualquier caso, PIMEC y SME United reclaman que esta nueva estrategia de la UE tenga muy en cuenta a las pymes usuarias, para evitar que las materias primas estratégicas acaben controladas por unos pocos.

⁴ <https://pmcm.es/documentacion/> y <https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/>

⁵ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-combating-late-payment-commercial-transactions_en

⁶ <https://www.smeunited.eu/publications/combating-late-payment-in-commercial-transactions>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0160>
https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/european-critical-raw-materials-act_en

2. UNA EUROPA COMPETITIVA Y RESILIENTE

PROPUESTA 3

Impulsar el mercado único de servicios.

A los 30 años del establecimiento del Mercado Único, persisten algunos obstáculos a las relaciones comerciales y sobre todo la prestación de servicios transfronterizos entre estados miembros. Según la propia Comisión Europea, los servicios están integrados en el Mercado Único solamente al 7%, frente a la integración del 24% en los bienes⁸.

La futura nueva Comisión Europea, atendiendo al Informe Letta, debería impulsar el mercado único de servi-

cios, sobre todo en ámbitos donde persisten unos pocos operadores a escala nacional y con impacto substancial sobre la competitividad empresarial, como son la banca, los seguros, el transporte, las telecomunicaciones y la energía.

La próxima Comisión Europea deberá establecer unos objetivos ambiciosos a mitad y final de la legislatura en materia de servicios transfronterizos en el seno de la UE, tal como ocurre ya con la electrici-

dad, donde existe un objetivo de interconexión entre estados del 15% en 2030, cuyo cumplimiento tampoco parece fácil de alcanzar⁹.

PROPUESTA 4

Unificar y reforzar los mecanismos de denuncia y supresión de barreras.

En vísperas de la publicación del Informe Letta sobre el refuerzo del mercado interior, PIMEC sigue recibiendo quejas y denuncias de pequeños empresarios sobre barreras al mercado interior, desde la prestación transfronteriza de servicios de instalación y montaje hasta las normativas estatales y regionales sobre envases.

El mecanismo SOLVIT¹⁰ para resolver problemas relacionados con el Mercado Único apenas es conocido

entre las empresas europeas, sobre todo entre las pymes y la patronal sueca Företagarna ya propuso mejorar su difusión bajo la presidencia sueca a comienzo de 2023.

Junto con SOLVIT coexisten otros instrumentos con funciones similares, como son TRIS¹¹ y SMOT¹², enfocados a denunciar barreras al mercado interior derivadas de acciones de las administraciones públicas estatales. Todos estos instrumentos son poco conocidos

entre las pymes europeas y se deberían unificar y difundir de forma más activa. La Ventanilla Digital Única (Single Digital Gateway) puede ser la herramienta adecuada para este propósito.

⁸ Comunicación de la Comisión Europea, COM (2023) 168 final.
https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/Communication_Long-term-competitiveness.pdf

⁹ https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/electricity-interconnection-targets_en#:~:text=EU%20electricity%20interconnection%20target,-The%20EU%20has&text=This%20means%20that%20each%20country,its%20borders%20to%20neighbouring%20countries.

¹⁰ https://ec.europa.eu/solvit/what-is-solvit/index_es.htm

¹¹ <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/en/home>

¹² <https://fosmo.youreurope.europa.eu/>

PROPUESTA 5**Seguir disciplinando a las plataformas digitales.**

El Reglamento 2019/1150 sobre el fomento de la equidad y la transparencia para los usuarios profesionales de servicios de intermediación en línea, marcó una primera regulación para evitar los abusos de las plataformas digitales. Durante 2022 estaba prevista una evaluación de sus efectos, que sin duda habrá quedado distorsionada por los efectos de la Pandemia y convendría retomar.

En la próxima legislatura se deberán estudiar con detalle los efectos de aquella norma y avanzar en otros ámbitos relacionados. La propuesta de la Comisión para regular las plataformas digitales de alquileres turísticos es uno de los nuevos ámbitos de acción, de especial relevancia para las regiones insulares turísticas como Baleares¹³.

Igualmente, la UE deberá afrontar cambios regulatorios que permitan compensar adecuadamente a las empresas en sectores tradicionalmente regulados, que ahora afrontan la competencia de nuevas plataformas digitales, como ocurre por ejemplo con el sector del taxi.

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6493

3. UNA EUROPA VERDE Y RESPONSABLE

El Pacto Verde Europeo (*European Green Deal*) aprobado en 2020 prevé convertir a la UE en 2050 en el primer continente libre de emisiones de CO₂, con un objetivo intermedio de reducir estas emisiones en un 55% hasta 2030 (*Fit for 55*).

Al inicio de 2024, la Comisión Europea estableció un nuevo objetivo intermedio de rebaja de las emisiones en un 90% hasta 2040, con objetivos específicos en ámbitos como los vehículos de cero emisiones, que deberán representar el 60% del parque total en aquel año¹⁴.

Se trata de un reto sin precedentes que está generado un aluvión de nuevas regulaciones, algunas de carácter general, otras más sectoriales. Las cerca de 75 normas previstas por la Comisión Europea en el marco del Pacto Verde vienen, hasta la fecha, marcadas por las prohibiciones y las obligaciones. Las empresas, y las pymes en particular, han encontrado pocos incentivos y estímulos a un cambio, que por otro lado resulta irreversible.

A su vez, la lamentable deriva autoritaria en buena parte del mundo ha empujado a la Comisión Europea a adoptar una amplia regulación sobre responsabilidad corporativa, que traslada a las empresas compromisos sobre derechos humanos, sociales y medioambientales.

Aun cuando las pymes europeas reafirman su compromiso con el medio ambiente y la responsabilidad social, no consideran que deban recaer sobre ellas unas cargas normativas especialmente onerosas.

Las recientes protestas de agricultores y ganaderos por toda Europa han puesto de relieve la necesidad de compatibilizar mejor en la próxima legislatura la legítima protección del medio ambiente con el lícito apoyo a la actividad empresarial.

“La transición verde no debe apoyarse tanto en obligar y prohibir, sino más bien en incentivar y apoyar a las pymes”

PROPUESTA 6

Estimular fiscalmente la transición verde.

En la próxima legislatura europea se debería abordar una amplia modificación de la Directiva del Impuesto sobre el Valor Añadido (Directiva 2006/112/CE) para permitir un tipo cero sobre los vehículos eléctricos y un IVA reducido sobre los híbridos, como medida para promover la movilidad sostenible más eficaz que la

polémica prohibición a los vehículos de combustión en 2035, ya aprobada por la UE tras un pulso final en el seno del Consejo.

Del mismo modo, la compra de suministros y productos reciclados, reparados y reutilizados debería premiarse con tipos de IVA reducidos,

superreducidos o incluso nulos, al menos de forma temporal. Sería esta una medida igualmente efectiva para garantizar el “derecho a reparar” promovido por la Comisión Europea en su propuesta de Directiva, cuyo acuerdo político se alcanzó al inicio de 2024¹⁵.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2024%3A63%3AFIN>

¹⁵ COM (2023) 155 final:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/consumer-protection-law/consumer-contract-law/rules-promoting-repair-goods_en

PROPUESTA 7

Limitar el alcance de la Directiva de Diligencia Debida.

La propuesta de Directiva sobre Diligencia Debida en Sostenibilidad Corporativa (CSDDD) podría tener efectos adversos sobre las pymes. Incluso si muchas de ellas quedan exentas de su alcance directo, sus efectos indirectos acabarán llegando a través de la cadena de valor y a instancias de las grandes empresas clientes. Éstas podrían optar por prescindir de proveedores pequeños, menos preparados para cumplir con la Directiva¹⁶.

PIMEC se ha dirigido ya al Parlamento Europeo para plantear propuestas que limiten el alcance de la norma, como su efecto solo sobre proveedores directos (*Tier 1*) y no en la distribución (*downstream*).

También esperamos concretar las obligaciones de información, aprovechando para ello la Directiva 2022/2464/UE ya en vigor, relativa a la presentación de

información sobre sostenibilidad de las empresas.

Del mismo modo, y en aras a la simplificación normativa, la CSDDD debería también integrar los principios de la propuesta de Reglamento para prohibir los productos elaborados con trabajo forzoso (COM (2022) 453), de modo que ésta quedaría entonces apartada.

PROPUESTA 8

Adaptar las finanzas sostenibles a las Pymes.

La regulación europea sobre finanzas sostenibles, derivada del Reglamento 2020/852 y sus actos delegados, constituye uno de los grandes hitos en materia de sostenibilidad y a la vez una oportunidad para las empresas europeas. Los activos financieros verdes

ganan adeptos en los mercados globales, pero la mayoría de las pymes no sabe aún cómo aprovecharlos.

En este sentido, el grupo de trabajo EFRAG¹⁷ debería completar cuanto antes sus recomendaciones sobre fi-

nanzas sostenibles para pymes y en los próximos años se podría impulsar un mercado integrado para activos financieros verdes de pymes europeas. Para ello, se deben estudiar también incentivos para los inversores institucionales que apuesten por estos activos.

PROPUESTA 9

Facilitar la transición verde de las Pymes.

El impulso a los productos sostenibles alcanza en Europa un amplio número de iniciativas, como la propuesta de Reglamento sobre el Ecodiseño, COM (2022) 142, la revisión de las normas sobre etiquetado textil, embalaje y sustancias químicas (REACH y CLP) o la propuesta de Reglamento sobre envases y residuos de envases, COM (2022) 677.

En lugar de restringir la comercialización de productos no sostenibles, la UE debería velar por la singularidad de las pymes que, con sus limitados recursos, precisan de más tiempo de adaptación, menores requisitos de cumplimiento (por ejemplo, con umbrales de notificación más elevados), así como de apoyo público en forma de ayudas e incentivos fiscales, como los contemplados en

la Propuesta 6 anterior.

La nueva regulación sobre la Industria de Cero Emisiones (NZIA), sobre la que se ha llegado a un acuerdo político reciente, también deberá desplegarse, promoviendo las primeras Academias y Valles de Cero Emisiones en regiones de toda Europa, como Cataluña, con una fuerte participación de las pymes.

¹⁶ COM/2022/71 final:

https://commission.europa.eu/publications/proposal-directive-corporate-sustainability-due-diligence-and-annex_en

¹⁷ <https://www.efrag.org/>

3. UNA EUROPA VERDE Y RESPONSABLE

PROPUESTA 10

Promover el transporte sostenible por ferrocarril a escala europea.

El sector del transporte es responsable del 37% de las emisiones de CO₂ en el mundo, según datos de la Agencia Internacional de la Energía¹⁸. La UE ha adoptado ya diversas medidas para mitigar este impacto climático, como la prohibición de los vehículos de combustión en 2035 o la inclusión del transporte por carretera en el mecanismo europeo de derechos de emisión de CO₂ (EU ETS) a partir de 2025. Sin embargo, sigue faltando una clara y ambiciosa apuesta a escala europea por el ferrocarril, como medio de transporte más sostenible para personas y mercancías.

La Comisión Europea debería hacer suyas las más recientes propuestas de FERRMED, la asociación europea

para el fomento del ferrocarril, con raíces españolas, y principal valedora del Corredor Mediterráneo durante casi dos décadas.

Según FERRMED, la inversión en una red europea ferroviaria primaria de 18.000 Km, más 8.500 Km en tramos accesorios, lograría una reducción de más del 40% en las emisiones actuales de CO₂, además de rebajar los costes de transporte de las empresas en un 10-20%, según el sector¹⁹.

La inversión en esta red prioritaria de ferrocarril, con sus infraestructuras accesorias (como estaciones y sistemas de comunicación), tendría un coste aproximado de 150.000 millones €, cuya financia-

ción podría asumir la UE mediante la subasta de derechos de CO₂ y el endeudamiento mancomunado, tal como ya se hizo para los programas REPowerEU y Next Generation EU (NGEU), respectivamente.

Lamentablemente el reciente acuerdo político sobre los corredores transeuropeos de transporte (TEN-T) sólo prioriza el transporte ferroviario de alta velocidad para pasajeros²⁰.

PROPUESTA 11

Desarrollar una política hídrica europea.

La grave crisis de sequía sufrida en 2023 en diversos estados miembros, y aún en 2024 en Cataluña, junto con el agravamiento del cambio climático, aconsejan situar por primera vez al agua en el centro de las políticas europeas.

Del mismo modo que la Guerra de Ucrania estimuló la colaboración transeuropea en materia de energía limpia, con el impulso al proyecto de corredor de hidrógeno verde H2MED entre Portugal, España y

Francia²¹, la Comisión Europea podría proponer en la próxima **legislatura una red europea de recursos hídricos**, a imagen del TEN-T, incluyendo embalses, depósitos, desaladoras, potabilizadores y canales.

Igualmente se debería pactar un protocolo de actuación ante emergencias hídricas en un estado miembro o una parte del mismo, en coordinación con la política europea ante emergencias (Propuesta 42).

La Comisión Europea debería empezar por lanzar su estrategia de resiliencia hídrica, ya anunciada a final de 2023 pero puesta en suspenso al inicio de 2024.

¹⁸ <https://www.iea.org/topics/transport>

¹⁹ <http://www.ferrmed.com/ACTIVITY/studies>

²⁰ https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/provisional-agreement-more-sustainable-and-resilient-trans-european-transport-network-brings-europe-2023-12-19_en

²¹ <https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Paginas/2022/091222-sanchez-encuentro-macron-costa-vonderleyen.aspx>

4. UNA EUROPA DEL TALENTO Y DEL EMPLEO

Una Europa que crea empleo estable y promueve la obtención de ingresos para sus ciudadanos es la mejor garantía contra el euroescepticismo que ha crecido en la UE en los últimos años.

Recientemente, la Comisión Europea ha centrado sus esfuerzos en la regulación de aspectos sobre la calidad del empleo, como han sido las Directivas sobre Salario Mínimo (ya publicada)²², sobre Transparencia Salarial (aprobada)²³ y de Trabajadores de Plataforma (en trámite)²⁴.

Por su parte, continúa inexorable la regresión demográfica en Europa con una pérdida dramática de población activa, que ya está afectando a la transición digital y verde, donde resultan evidentes las acuciantes necesidades de personal. Las soluciones europeas deben imponerse aquí, frente a las múltiples políticas nacionales.

Al mismo tiempo, el despliegue de nuevas tecnologías, como la robótica, la conducción autónoma o la inteligencia artificial, plantean retos importantes para el mercado laboral en el futuro inmediato, con pérdidas de empleo en algunos ámbitos y necesidades de personal en otros.

“Europa debe afrontar su declive demográfico y el reto de las nuevas tecnologías, fomentando el empleo en las pymes”

PROPUESTA 12

Afrontar la necesidad de personal en Europa a través del EU Talent Pool.

El despliegue del Pacto Europeo de Asilo y Migración, acordado políticamente en diciembre bajo presidencia española, debería incluir medidas para abordar las necesidades de personal de las pymes. La nueva iniciativa *EU Talent Pool* podría ser un buen instrumento a desarrollar.

El EU Talent Pool debería prestar especial atención a las necesidades de las pymes y otorgar voz a las organizaciones que las representan, tal como ha reclamado SME United en su valoración de esta iniciativa²⁵.

La acción del EU Talent Pool se podría centrar en los países de la vecin-

dad sud del Mediterráneo, y escalar programas ya en marcha, como los de la patronal italiana CNA con sus “corredores profesionales” en el norte de África, en los que PIMEC actúa como observador.

²² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=\(a\)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2041#:~:text=(a)%20adequacy%20of%20statutory%20minimum,2)

²³ COM (2021) 93 final.

²⁴ COM (2021) 762 final.

²⁵ <https://www.smeunited.eu/publications/proposal-for-a-regulation-establishing-an-eu-talent-pool>

4. UNA EUROPA DEL TALENTO Y DEL EMPLEO

PROPUESTA 13

Desarrollar el reconocimiento de cualificaciones y competencias con terceros países.

La propuesta de recomendación de la Comisión Europea sobre el reconocimiento de cualificaciones y competencias de terceros países²⁶ es una medida esencial para completar la

necesaria captación de trabajadores de terceros países hacia la UE.

Tal como reza la Propuesta 12, su aplicación práctica podría comenzar

con los estados de la vecindad sur del Mediterráneo. En cualquier caso, y tal como reclama SME United, se deberán establecer mecanismos de fácil aplicación para las pymes²⁷.

PROPUESTA 14

Fomentar las competencias y la reconversión laboral.

Durante la próxima legislatura, las instituciones europeas deberán seguir trabajando para conseguir el objetivo propuesto en el Plan de Acción del Pilar Europeo de Derechos Sociales, donde se establece que para el año 2030, el 60% de población adulta deberá participar, anualmente, en algún tipo de actividad formativa²⁸.

Además, la reconversión de trabajadores (*Reskilling*) hacia los sectores con mayor demanda de personal será una de las políticas a potenciar desde la UE, tanto por la transición verde y digital, como también por el impacto de las nuevas tecnologías.

Todo ello fue objeto años atrás de una Recomendación del Consejo, 2016/C 484/01, que ahora convendría revisar y actualizar²⁹.

PROPUESTA 15

Actualizar el marco europeo de prácticas, manteniendo su carácter no vinculante.

Los retos que afrontan las nuevas generaciones y las necesidades acuciantes de personal en algunos sectores aconsejan también actualizar la Recomendación del Consejo 2014/C 88/01 sobre el marco de calidad para los períodos de prácticas³⁰. En este sentido apunta una reciente reso-

lución del Parlamento Europeo³¹, así como la evaluación encargada por la Comisión Europea³².

Tanto PIMEC como SME United esperan que se mantenga la naturaleza jurídica no vinculante de la Recomendación y, en cualquier caso, se

distinga entre prácticas educativas o formativas y el resto.

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32023H2611>

²⁷ <https://www.smeunited.eu/news/smes-support-the-eu-legal-migration-package-for-skills-and-talents->

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/en/>

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOC_2016_484_R_0001

³⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014H0327(01)&from=EN)

³¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0239_EN.html

³² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10495&furtherNews=yes>

PROPUESTA 16**Instaurar un diálogo social abierto, objetivo y transparente en toda Europa.**

La Recomendación del Consejo Europeo sobre el Diálogo Social de junio de 2023 (C/2023/1389) ya está publicada y en vigor, con importantes principios que lograrán un diálogo social más efectivo en el conjunto de la UE³³.

Entre ellos figura la necesidad de que el diálogo social esté abierto a cualquier organización que acredite de manera

objetiva y transparente su representatividad, tanto en los foros bipartitos como tripartitos. Los estados miembros deberían articular mecanismos de medida de la representatividad, que garanticen un diálogo social democrático y abierto.

La nueva Comisión Europea surgida de las elecciones de junio deberá velar

por el cumplimiento de estos principios básicos en los diversos estados miembros. La propia Recomendación recoge la obligación de los estados de informar a la Comisión sobre las medidas adoptadas antes del 7 diciembre de 2025, mientras la Comisión efectuará una evaluación exhaustiva del cumplimiento antes de diciembre de 2029.

PROPUESTA 17**Favorecer fiscalmente a los sectores intensivos en mano de obra.**

Las nuevas tecnologías impactarán sobremanera en muchos sectores, con posibles descensos en el empleo. Es por ello el momento de promover medidas fiscales dirigidas a favorecer sectores intensivos en mano de obra, donde además predominan las pymes y los autónomos y puede también proliferar la economía sumergida.

En este sentido, consideramos que se debería ampliar la lista de sectores previstos en el Anexo III de la Directiva del Impuesto sobre el Valor Añadido (Directiva 2006/112/CE), a los cuales se permiten aplicar tipos de IVA reducidos. Ésta ha sido una reivindicación histórica de diversos sectores intensivos en mano de obra y especialmente afectados por la economía informal.

La última modificación de la Directiva, en diciembre de 2021, olvidó algunos ámbitos como los servicios veterinarios, los servicios de estética y belleza, los servicios de fitness o bien la limpieza en general (no solo de calles y ventanas, como ya prevé la Directiva).

PROPUESTA 18**Armonizar la residencia de larga duración hacia la inversión productiva.**

El Pacto europeo sobre Migración y Asilo puede contribuir a resolver uno de los temas de mayor polémica en los últimos años, como han sido los esquemas nacionales de residencia y nacionalidad para inversores, situados en el punto de mira, a raíz de la invasión de Ucrania y su uso por parte de ciudadanos rusos para eludir las sanciones de la UE.

La revisión de las **reglas europeas sobre migración legal y residencia de larga duración**, a partir de la propuesta de la Comisión Europea, COM (2022) 0650, debería favorecer la inversión productiva en general, y en las pymes en particular, en lugar de la compra de inmuebles o activos financieros, como fórmulas de acceso a la residencia y ciudadanía europeas.

La libre circulación de personas es uno de los grandes logros de la construcción europea y debemos ponerla en valor con unas reglas comunes.

³³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C_202301389

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LAS PYMES

La presidenta de la Comisión Europea, Ursula von der Leyen ya anunció en sus discursos sobre el Estado de la Unión en septiembre de 2022 y 2023, un reenfoque de las políticas europeas hacia las pymes, a través del llamado “Plan de Alivio para Pymes” (*SME Relief Package*). El Paquete fue publicado finalmente el 12 de septiembre de 2023, como Comunicado de la Comisión COM (2023) 535³⁴.

El Paquete incluye algunas medidas muy concretas, como las modificaciones de la Directiva 2011/7/UE de Lucha contra la Morosidad (ver Propuesta 1), así como de la Directiva 2013/34/UE sobre los Estados Financieros. Sin embargo, falta más concreción en algunos ámbitos, como la rebaja normativa.

Las pymes europeas exigen regulaciones y políticas a su medida, que tengan en cuenta sus limitaciones, necesidades y dificultades. Las instituciones europeas deben aplicar sin excepción el principio de “Pensar Primero en Pequeño” (*Think Small First*) a la hora de plantear nueva regulación.

No podemos esperar que las pymes se adapten a Europa, sino exigir que Europa adapte sus regulaciones a las pymes, pues representan el 98% de las empresas y el 67% del empleo en la UE.

“A los 15 años de la ‘*Small Business Act*’, Europa necesita un nuevo marco ambicioso para sus pymes en el futuro paquete ‘*SME Relief Package*’ ”

PROPUESTA 19

Concretar y desplegar el Plan de Alivio para Pymes.

Transcurridos ya 15 años desde la Comunicación del Acta Europea sobre las Pymes (*Small Business Act*), COM (2008) 394 final, conviene que la UE se dote de un marco actualizado y concreto de apoyo a las pymes, que constituyen la espina dorsal de la economía y la sociedad europeas. El Plan de Alivio para

Pymes (*SME Relief Package*) debería ser este nuevo instrumento de referencia.

Resulta imprescindible una rápida adopción de los cambios propuestos por el Plan, en particular de la regulación contra la morosidad (Propuesta 1), así como una mayor

concreción en otros muchos aspectos. La futura Comisión Europea deberá trabajar estrechamente en este ámbito con SME United y las organizaciones de pymes de toda Europa, para lo cual proponemos crear una **Comisión Ad Hoc de Seguimiento sobre el SME Relief Package**.

³⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/sme-relief-package_en

PROPUESTA 20**Actualizar la definición europea de Pyme.**

La Recomendación 2003/361/CE sobre la definición de pyme cuenta ya con 20 años de historia y exige una actualización. Por un lado, las Sentencias de Tribunal Europeo de Justicia T-675/2013 (K-Chimica) and T-587/14 (Crosfield) han planteado dudas con relación al concepto de empresa independiente.

Por otro lado, las empresas en algunos sectores intensivos en mano de obra resultan penalizadas con la actual definición, cuando la UE debería precisamente favorecer el empleo. Por ello, es fundamental revisar el concepto de pyme y evitar que la plantilla media excluya directamente a empresas con valores modestos de facturación y balance.

La modificación de la Directiva 2013/34/UE sobre los Estados Financieros, incluida dentro del SME Relief Package, ofrece una ocasión única para lograr estos ajustes. Se trataría de elevar los umbrales de personal para micro, pequeña y mediana empresa, y a la vez permitir que una empresa que cumple los criterios de facturación y activos en un determinado segmento empresarial no quede excluida por su plantilla.

PROPUESTA 21**Aplicar la “Prueba Pyme” en todos los casos.**

La evaluación del impacto de las nuevas regulaciones europeas sobre las pymes mediante la “Prueba Pyme” (*SME Test*) es una obligación para la Comisión Europea que lamentablemente no siempre se cumple.

Según un reciente informe de opinión de la plataforma *Fit for Future* (Ref.

2023/1), un tercio de las propuestas legislativas en la UE no tienen en cuenta el impacto sobre las pymes y solo un 38% incluye secciones específicas sobre pymes.

La futura Comisión Europea debería **garantizar el estricto cumplimiento de este compromiso**, mediante métodos

objetivos y sistemáticos, en estrecha colaboración con las organizaciones europeas de pymes, como SME United, que ya actúa como ponente en el mencionado documento de evaluación *Fit for Future* (Ref. 2023/1).

PROPUESTA 22**Evaluar el impacto *ex post* de la regulación sobre las pymes.**

La evaluación *ex ante* de la nueva regulación, mediante la prueba Pyme (*SME Test*), se debería completar con un estudio *ex post*, a los 3/4 años de la entrada en vigor o transposición de las nuevas reglas comunitarias.

Este ejercicio se podría desempeñar en colaboración con las organizaciones de pymes de los estados miembros en el marco del **Semestre Europeo**, recogiendo la opinión y experiencia de los empresarios y empresarias, a partir de su impacto real en pymes de diversos países y sectores.

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LAS PYMES

PROPUESTA 23

Identificar y evitar la sobrerregulación (Gold Plating).

El objetivo establecido por la Comisión Europea de introducir una nueva norma solo cuando se haya retirado otra (*One in, One out*) nunca se ha llegado a cumplir en la práctica. Sin embargo, la principal fuente de sobrerregulación son a menudo las autoridades nacionales y regionales,

cuyas normas **desbordan el ámbito de las directivas europeas, el fenómeno conocido como Gold Plating.**

Del mismo modo que la Comisión Europea persigue los retrasos en la transposición de directivas, se deberían identificar, estudiar y, quizás, in-

cluso sancionar los casos en que las pymes soportan cargas regulatorias superiores a las que establecen las directivas. Nuevamente, este ejercicio se podría plantear en el marco del **Semestre Europeo** dentro de la evaluación de las políticas de los estados miembros.

PROPUESTA 24

Revisar las Directivas de Compra Pública, introduciendo una reserva para pymes.

Transcurrida prácticamente una década desde la entrada en vigor de las Directivas europeas sobre compra pública 2014/24/UE y 2014/25/UE, sigue siendo **muy exigua la participación de las pymes en la contratación de las administraciones públicas**, según mostraba un estudio encargado por la Comisión Europea en 2016³⁵. Otro informe más reciente, COM (2021) 245 final, reconoce la falta de datos fiables y las deficiencias aún existentes en este mercado³⁶.

Diez años son suficientes para plantear una revisión exhaustiva de estas

Directivas, reclamando datos fiables y actuales de los estados miembros y promoviendo medidas más ambiciosas. Entre ellas figura la necesaria reserva del 25% de los contratos públicos para pymes, adicional a cualquier participación actual, tal como ocurre en Estados Unidos donde la *Small Business Administration (SBA)* aplica esta reserva en los contratos federales³⁷.

Esta reserva se aplicaría en todas las administraciones y entidades públicas de forma gradual en 4-5 años, en función del grado actual de par-

ticipación de las pymes en sus compras. La Comisión Europea debería evaluar su cumplimiento cada año en el marco del Semestre Europeo. Sólo así se lograría que la participación real de las pymes en la compra pública se acerque a su peso en la economía europea.

Al mismo tiempo, la futura Comisión Europea debería impulsar la **participación transfronteriza de las pymes en la contratación pública** de otros estados miembros, pues estamos aún lejos de lograr un Mercado Único europeo en este ámbito.

PROPUESTA 25

Asegurar el acceso de las pymes a los datos y las nuevas tecnologías.

Los datos constituyen uno de los pilares de la competitividad empresarial en el nuevo siglo y las pymes deben tener garantizado el acceso a los mismos. En esta línea, las empresas más pequeñas deben poder usar con mayor facilidad las nuevas herramientas

tecnológicas, como la inteligencia artificial, el Internet de las Cosas, o la ciberseguridad.

Las nuevas regulaciones europeas sobre datos³⁸ y sobre inteligencia artificial³⁹ deberían garantizar el acceso

de las pymes a los datos como herramienta competitiva. La Comisión Europea y los estados miembros deben garantizar una rápida y eficaz aplicación de los nuevos principios contenidos en estas regulaciones.

PROPUESTA 26

Promover la financiación alternativa en las pymes.

Las pymes europeas son más dependientes del crédito bancario que sus homólogas americanas. Las sucesivas reformas de la normativa de Basilea y las recientes subidas de tipos de interés amenazan con restringir el crédito y aconsejan fomentar la financiación alternativa.

SME United ha venido reclamando instrumentos innovadores de finan-

ciación para pymes, de carácter híbrido, con costes inferiores al crédito bancario, pero con sus ventajas fiscales⁴⁰.

La futura Comisión Europea debería explorar esta vía y promover **mercados europeos integrados de financiación colectiva** (*crowdfunding*), así como para la emisión de acciones y bonos para pymes, una vez las sucesi-

vas normas europeas ya han regulado este ámbito (Reglamento 2020/1503/UE y Directiva 2020/1504/UE). Las medidas propuestas por el grupo de expertos en pymes y mercados de capitales deberían ser desplegadas durante la próxima legislatura. La financiación a las pymes debe situarse en el centro de las diversas reformas para alcanzar la Unión de Mercados de Capitales⁴¹.

PROPUESTA 27

Adaptar el presupuesto europeo a las pymes.

PIMEC apuesta por reforzar los instrumentos de financiación para pymes en el Marco Financiero Plurianual 2021-27 de la UE, revertiendo algunas decisiones de los últimos tiempos.

El programa Horizon Europe se ha reenfocado sobremanera hacia unas pocas empresas de cierto tamaño y elevado contenido tecnológico. Más allá de los problemas identificados por el Parlamento Europeo⁴², la desa-

parición del *SME Instrument* provocó el abandono de muchas micros y pequeñas empresas, que también pueden ser innovadoras.

Además de restaurar el *SME Instrument*, proponemos ampliar de forma significativa la Ventana de Pymes (*SME Window*) del programa InvestEU, pues sus primeras convocatorias ya se han agotado y la mayor parte de su presupuesto procede de los fondos

Next Generation EU (NGEU), de modo que caducará en 2026.

La futura Comisión Europea debería esforzarse para **corregir el Marco Financiero Plurianual y reorientarlo a las pymes**, con las medidas antes propuestas. Más allá de los recientes ajustes del Consejo Europeo de febrero de 2024 para acomodar la ayuda a Ucrania⁴³, los cambios a favor de las pymes son también esenciales.

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0245&from=ES>

³⁷ <https://www.sba.gov/es/contratacion-federal/guia-sobre-contratacion>

³⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2854>

³⁹ <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230601STO93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence>

⁴⁰ <https://www.smeunited.eu/news/recapitalisation-of-smes-can-drive-recovery-and-twin-transition>

⁴¹ https://finance.ec.europa.eu/system/files/2021-05/210525-report-tesg-cmu-smes_en.pdf

⁴² MOTION FOR A EUROPEAN PARLIAMENT RESOLUTION on the implementation of the European Innovation Council (2022/2063(INI)).

⁴³ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2024/02/01/>

5. UNA EUROPA ADAPTADA A LAS PYMES

PROPUESTA 28

Reorientar los fondos NGEU a las pymes y prorrogar su ejecución.

Más de la mitad de las pymes españolas no aprovechan los fondos Next Generation EU (NGEU) según una encuesta reciente de PIMEC⁴⁴. El desconocimiento sobre estos recursos, así como obstáculos operativos (exigencia de avales, plazos cortos de solicitud, incertidumbre sobre la fecha de cobro, etc.) dificultan su uso por parte de las pymes.

Asimismo, la evaluación de la Comisión Europea sobre los planes de recuperación muestra como apenas un

8% de las pymes son beneficiarias directas de los fondos NGEU, de promedio en la UE⁴⁵.

Es preciso plantear tras las elecciones europeas una profunda reflexión sobre los fondos NGEU, compartiendo las mejores prácticas entre estados miembros para garantizar el máximo acceso a las pymes.

Un amplio despliegue de los fondos NGEU podría exigir también una **prórroga a los plazos previstos**

de ejecución, más allá de 2026. De lo contrario, las prisas en su asignación y ejecución podrían favorecer a las grandes empresas y administraciones públicas, en detrimento de las pymes, que suelen precisar más tiempo para conocer las convocatorias y preparar sus solicitudes.

PROPUESTA 29

Impulsar la sucesión en las pymes.

Según un informe del Consejo Económico y Social Europeo, cada año unas 450.000 empresas europeas afrontan problemas de continuidad en la UE y 150.000 de ellas acaban cerrando por falta de sucesión, aun siendo viables, lo cual provoca la pérdida de 600.000 empleos⁴⁶.

Son diversas las iniciativas lanzadas en varios ámbitos y estados miembros para favorecer la suce-

sión empresarial. PIMEC, por ejemplo, despliega su propio programa de relevo generacional, con especial énfasis en las mujeres y los jóvenes⁴⁷. En Italia, la patronal CNA centra sus esfuerzos en promover la sucesión con emprendedores migrantes⁴⁸.

La próxima Comisión Europea podría dar un empuje especial a este asunto mediante diversas medidas,

como **actualizar la Recomendación 94/1069/CE**, que data de 1994, y acompañarla de una **Comunicación que describa las iniciativas existentes en los estados miembros**.

Por último, la presidencia española debería promover un ambicioso plan europeo para afrontar este reto, dentro del Paquete de Alivio a las Pymes (Propuesta 19).

⁴⁴ SMEs and financing with Next Generation EU (NGEU) Funds. PIMEC. Febrero 2023.

<https://www.pimec.org/es/institucion/sala-prensa/notas-prensa/pimec-pide-una-mejor-colaboracion-publicoprivada-despliegue>

⁴⁵ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/assets/thematic_analysis/3_SME.pdf

⁴⁶ Dictamen del Consejo Económico y Social 2016/C 013/03.

⁴⁷ <https://www.pimec.org/es/pymes-autonomos/agenda/relevo-intergeneracional-impulsando-jovenes-mujeres>

⁴⁸ <https://www.cna.it/silvestrini-gli-immigrati-imprenditori-in-crescita-costante-oltre-il-60-attivi-nel-commercio-e-nelle-costruzioni/>

PROPUESTA 30**Promover el emprendimiento, sobre todo femenino.**

Los diversos estudios sobre emprendimiento como el *Global Entrepreneurship Monitor (GEM)* siguen mostrando una menor tendencia a emprender entre los ciudadanos europeos que en otros territorios como Estados Unidos, India o China⁴⁹. La situación es especialmente grave entre las mujeres, pues solo una de cada tres empresas europeas está liderada por una mujer y apenas el

15% de las nuevas empresas son creadas por mujeres.

PIMEC ha puesto recientemente en valor la contribución de las mujeres a la economía, a través de su trabajo no remunerado en el ámbito familiar. Si se tuviera en cuenta dicha contribución, el PIB español sería un 40% superior y las mujeres representarían el 52% del mismo⁵⁰.

Conviene profundizar en el **cómputo de la aportación real de las mujeres en nuestra economía**, en colaboración con Eurostat, así como sentar las bases para el fomento del emprendimiento en la sociedad europea en general, y entre las mujeres en particular, incidiendo sobre todo en la educación primaria y secundaria.

PROPUESTA 31**Garantizar la segunda oportunidad a los empresarios y empresarias.**

Además de promover la sucesión empresarial (Propuesta 29) y la creación de nuevas empresas (Propuesta 30), resulta igualmente importante evitar el cierre de negocios en Europa. Cada año, unas 200.000 empresas europeas afrontan procesos de insolvencia que provocan la pérdida de 1,7 millones de empleos.

La Directiva (UE) 2019/1023 sobre la segunda oportunidad prevé una revisión de su impacto a los cinco

años de su entrada en vigor, pero su relevancia es suficiente como para plantear una primera revisión en 2025, sobre todo teniendo en cuenta que su redacción final obvió algunas recomendaciones de SME United sobre la exoneración de créditos públicos.

Asimismo, conviene avanzar en la propuesta de la Comisión Europea para armonizar la regulación sobre insolvencia, COM (2022) 702 final, teniendo muy en cuenta las aporta-

ciones de SME United⁵¹, así como su experiencia en el proyecto de alerta temprana sobre insolvencias *Early Warning Europe*⁵².

En su larga tradición de apoyo a la segunda oportunidad, con programas como Emppersona⁵³, con más de una década de trayectoria, PIMEC y Fundación PIMEC están dispuestas a colaborar activamente en esta política europea en la próxima legislatura.

⁴⁹ <https://www.gemconsortium.org/reports/latest-global-report>

⁵⁰ https://www.pimec.org/sites/default/files/documents_pagines/estudio_castellano_ok_0.pdf

⁵¹ <https://www.smeunited.eu/publications/reaction-on-the-proposal-for-a-directive-harmonising-certain-aspects-of-insolvency-law>

⁵² <https://www.earlywarningeurope.eu/>

⁵³ <https://www.pimec.org/es/emppersona#programa>

6. UNA EUROPA INTEGRADA EN EL MUNDO

La Unión Europea (UE) sigue siendo el primer bloque comercial del mundo, tanto en exportaciones como en importaciones, y es el primer socio comercial de hasta 80 países⁵⁴. Sin embargo, la pandemia del Covid-19 puso de relieve los riesgos de una excesiva dependencia exterior y de la deslocalización productiva.

Así las cosas, el concepto de “autonomía estratégica”, acuñado en 2021 por la Comisión Europea, COM (2021) 32 final⁵⁵, se erige como uno de los principios básicos de la acción exterior europea.

En este contexto, con un sistema multilateral de comercio y una Organización Mundial del Comercio (OMC) estancados, la UE deberá seguir promoviendo acuerdos bilaterales de comercio e inversión, que abran oportunidades de negocio para nuestras empresas, manteniendo y reforzando nuestro tejido productivo.

La futura Comisión Europea deberá esforzarse en impulsar estos convenios bilaterales, sobre todo en regiones estratégicas.

Con una guerra en suelo europeo y una feroz competencia con Rusia y China sobre la influencia en terceros países, la UE deberá también redoblar sus relaciones internacionales y empezar a desplegar de manera concreta su nueva estrategia *Global Gateway*⁵⁶.

“Europa debe ampliar y profundizar sus acuerdos comerciales, mejorando sus capítulos sobre pymes”

PROPUESTA 32

Impulsar las relaciones con África.

El continente africano es ya el cuarto socio comercial de la UE y una región clave en la proyección exterior de nuestro continente, como mercado de consumo de futuro y fuente de mano de obra, energía y materias primas estratégicas.

Mientras los países del norte y oeste de África son los mercados más

cercanos y relevantes para nuestras empresas, la UE ha logrado en cambio más avances en sus acuerdos comerciales con el este y sur del continente (SADC).

La próxima Comisión Europea debería dar un impulso significativo a las negociaciones con las zonas comerciales ECOWAS (África occidental)

y CEMAC (África central), así como renovar los acuerdos de asociación con el norte de África.

La iniciativa *Global Gateway* podría encontrar en África su primer ámbito de aplicación en la próxima legislatura europea, con especial énfasis en proyectos clave en el norte y oeste del continente.

⁵⁴ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/eu-position-world-trade_en

⁵⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&rid=6>

⁵⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/global-gateway_en

PROPUESTA 33**Consolidar las relaciones con MERCOSUR y América Latina.**

La presidencia española de la UE no ha logrado cerrar un compromiso para el acuerdo comercial con Mercosur, un bloque liderado ahora por los distantes Lula Da Silva en Brasil y Javier Milei en Argentina. Sin embargo, este acuerdo debería seguir siendo un objetivo del próximo mandato europeo.

En este sentido, las reticencias del ac-

tivismo ecologista se podrían superar mediante la **integración de Brasil en el sistema europeo de negociación de derechos de emisión de CO2 (EU ETS)**, con un paquete de derechos de emisión asignado al país sudamericano a cambio de preservar el Amazonas⁵⁷.

Esta medida ayudaría a rebajar el precio de los derechos de emisión de CO2,

que últimamente ha alcanzado valores históricos, y contribuiría a su vez a los objetivos del Reglamento europeo 2023/1115 contra la Deforestación. Igualmente sería deseable promover una aproximación de las regulaciones en materia de agricultura y alimentación entre ambos territorios, frente a las protestas de los agricultores y ganaderos europeos.

PROPUESTA 34**Construir un marco ambicioso de relaciones con Estados Unidos.**

La colaboración política y estratégica entre la UE y los Estados Unidos se ha consolidado con motivo de la invasión rusa de Ucrania, pero también ha mostrado sus debilidades a raíz de la *Inflation Reduction Act (IRA)* norteamericana y su efecto discriminatorio sobre las empresas europeas.

Con las elecciones presidenciales americanas en el horizonte, la relación transatlántica puede entrar en

un periodo de estancamiento, dificultades e incluso tensiones, en función de los resultados de dichos comicios.

Archivado ya el proyecto del *Transatlantic Trade & Investment Partnership (TTIP)* y ante la incertidumbre política en Estados Unidos, la Comisión Europea podría impulsar un nuevo marco de relaciones centrado en elementos más prácticos y concretos.

Entre estos aspectos figuran la movilidad de personas, el reconocimiento mutuo de diplomas y títulos, la integración de los sistemas de apoyo a la I + D (Horizon Europe), el reconocimiento mutuo de normas técnicas, el acceso a la contratación pública de ambos mercados, o incluso la supresión mutua de las tarifas de itinerancia o *roaming* en ambos territorios.

⁵⁷ La última reforma del sistema europeo de derechos de emisión de CO2 (EU ETS), con la modificación de la Directiva 2003/87/CE, se acordó a nivel político en diciembre de 2022.

6. UNA EUROPA INTEGRADA EN EL MUNDO

PROPUESTA 35

Avanzar en la relación con India.

India ya se ha convertido en el país más poblado del mundo, ligeramente por delante de China, y su dividendo demográfico le permitirá aún mantener durante mucho tiempo su ventaja como sólida base de fabricación de bajo coste y mercado de

consumo de futuro, joven y en crecimiento.

Su atractivo comercial y los valores comunes con Europa son razón suficiente para que en la próxima legislatura europea se avance en las

negociaciones iniciadas en junio de 2022 para un acuerdo bilateral de comercio e inversiones

PROPUESTA 36

Intensificar el acercamiento con China, empezando con los visados.

La creciente competencia o rivalidad de Estados Unidos con China no debería arrojar al país asiático a los brazos de Rusia y la UE puede jugar aquí un papel geoestratégico neutral y crucial.

Tras casi tres años de aislamiento forzado por el Covid, China ha retomado con fuerza sus relaciones internacionales y se han sucedido diversas visitas políticas bilaterales de

alto nivel. Más de 10.000 empresas europeas siguen operando en China y las exportaciones europeas han crecido de forma exponencial allí en la última década.

La próxima legislatura Europea se debería esforzar en relanzar el acuerdo bilateral de inversiones, completado a finales de 2020, pero cuya ratificación continúa encallada en el

Parlamento Europeo.

Asimismo, y ante la supresión temporal de visados por parte de China a una serie de países europeos (España, Francia, Italia, Alemania, Holanda), la UE podría corresponder aplicando un régimen temporal de exención de visado para los viajes de turismo, negocios, científicos y educativos desde China.

PROPUESTA 37

Profundizar en la integración de los Balcanes.

Los Balcanes constituyen uno de los puntos de colisión entre el modelo democrático y liberal propugnado por la UE y la creciente influencia autoritaria de Rusia, favorecida por el legado cultural eslavo en la zona. Esta región representa también la nueva frontera para la ampliación de la UE.

La presidencia española de la UE consiguió a última hora la integración de Bulgaria y Rumanía en el espacio

Schengen, una reivindicación histórica de PIMEC y SME United, mientras que la Cumbre UE-Balcanes del 13 de diciembre estableció una nueva hoja de ruta para profundizar las relaciones con los vecinos balcánicos⁵⁸.

La futura Comisión Europea surgida de las elecciones deberá velar por avanzar en las relaciones con los Balcanes. Sin una creciente integración de estos países con la actual UE, será

poco viable también la integración de Ucrania y Moldavia como futuros miembros de la UE.

Un nuevo eje de desarrollo en el sureste de Europa es esencial para ampliar el Mercado Único y consolidar la influencia política de la UE ante la amenaza rusa.

⁵⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2023/12/13/>

PROPUESTA 38

Ampliar el alcance del CBAM.

El Mecanismo de Ajuste en Frontera por Carbono (CBAM) es uno de los instrumentos clave del Pacto Verde Europeo y una garantía de relaciones comerciales justas ante el reto global del cambio climático.

En el contexto de su despliegue transitorio desde el 1 de octubre de 2023,

PIMEC había propuesto a la Comisión Europea que los sectores afectados sean ampliados desde los cinco inicialmente previstos.

Además de sectores dominados por grandes empresas, como el hierro o el cemento, ya incluidos en el ámbito del CBAM, convendría añadir otros

productos con problemas similares de competitividad y potencial “fuga de carbono”, como son el papel, las fibras textiles o la química orgánica, entre otros, donde en cambio predominan las pymes.

PROPUESTA 39

Mejorar los capítulos de pymes en los acuerdos comerciales.

Los acuerdos comerciales y de asociación más recientes de la UE –como los de Japón, Corea o México–, ya incluyen un capítulo sobre pymes. Sin embargo, su redactado es estándar a todos los convenios y principalmente prevé la puesta en marcha de páginas web informativas para facilitar su difusión a las pequeñas empresas. PIMEC y SME United proponen **mayor ambición en estos capítulos**.

Por un lado, los foros de seguimiento de los acuerdos, como los Grupos Asesores Domésticos (*Domestic Advisory Groups*) y el Diálogo con la So-

ciedad Civil (*Civil Society Dialogue*), en los que PIMEC y SME United participan activamente, deben reforzarse prestando apoyo a las **organizaciones civiles de los mercados exteriores asociados**. Las patronales europeas de pymes precisamos de contrapartes fuertes y necesitamos una sociedad civil cohesionada en los mercados con los que la UE firma acuerdos comerciales.

Por otro lado, es preciso desplegar **mecanismos de apoyo a las pymes europeas**, para que puedan aprovechar las oportunidades que brindan

los acuerdos comerciales, a menudo suscritos con mercados lejanos y costosos para las empresas más pequeñas.

Un programa como INNOWWIDE resulta especialmente adecuado para este fin, pero su alcance es de momento muy limitado⁵⁹. Resulta imprescindible una revisión e impulso de estos instrumentos en la próxima legislatura europea.

⁵⁹ Dentro del marco de Horizon Europe, INNOWWIDE financia estudios de viabilidad comercial y técnica de pymes europeas en mercados emergentes. Sin embargo, su dotación es muy exigua y apenas beneficia a unas 50 pymes en toda la UE: <https://innowwide.eu/>

7. UNA EUROPA JUSTA Y COHESIONADA

La pandemia de la Covid-19 hizo pasar desapercibido uno de los ejercicios más relevantes de la historia reciente de la UE, como fue la Conferencia sobre el Futuro de Europa⁶⁰. Durante 2019 y 2020, miles de ciudadanos y entidades de todos los estados miembros aportaron sus ideas y opiniones para diseñar el futuro de la UE.

PIMEC y SME United contribuyeron a la Conferencia, destacando el papel clave de las pymes en lograr una Unión justa, cohesionada y equilibrada de cara al futuro.

Las pymes se apoyan en los mercados locales, de modo que sus negocios pueden prosperar en cualquier rincón de la Unión, siendo por tanto la mejor garantía de equilibrio territorial, igualdad social y equidad de género en la UE.

Así pues, las pymes están llamadas y legitimadas a participar e influir sobre las grandes decisiones y reformas que marcarán el futuro de la Unión.

“Debemos sentar las bases de una Europa más justa, cohesionada, fuerte y democrática, donde las pymes se sitúen en el foco de atención”

PROPUESTA 40

Impulsar una reforma profunda de la política rural.

Las protestas de campesinos y ganaderos por toda Europa han puesto de manifiesto el fracaso de la política agraria y rural europeas, sobre todo si comparamos con el hecho de que la Política Agraria Común (PAC) consume unos 50.000 millones € anuales del presupuesto comunitario, un 25% del total.

Se han planteado ya medidas urgentes por parte de la Comisión y de algunos estados miembros, pero conviene abordar una reforma profunda y amplia de la política comunitaria en este ámbito, a través de un **grupo de trabajo**, como se ha hecho con los Informes Letta y Draghi, que incluya tanto a expertos como a representantes del sector primario.

PROPUESTA 41**Adaptar el marco regulatorio europeo a las regiones singulares.**

El equilibrio territorial en Europa exige tener en cuenta la singularidad de las regiones más alejadas de los grandes polos de desarrollo, y a menudo afectadas por problemas muy particulares. Este es el caso de las regiones insulares, montañosas y periféricas.

PIMEC propone en primera instancia **modificar las reglas de *minimis* de ayudas de estado**, el Reglamen-

to **1407/2013**, ya revisadas a finales de 2023, para elevar los umbrales de ayuda a empresas ubicadas en estas regiones.

Asimismo, y a propuesta de PIMEB, para las **regiones insulares con elevada presión turística** y un espacio limitado, como Baleares, se deberían estudiar posibilidades de controlar los flujos de capital y personas previstos en el Mercado Único, como

fórmula para evitar efectos adversos sobre el medio ambiente y los precios de determinados bienes y activos, y por tanto sobre la vida de sus residentes habituales.

PROPUESTA 42**Mejorar la respuesta a las emergencias, en clave europea y regional.**

La pandemia del Covid-19 ha sido la más grave de las recientes emergencias en Europa, pero también se han producido otros desastres naturales en los últimos años, a escala local y regional, como incendios, inundaciones, sequías e incluso erupciones volcánicas. El cambio climático augura una mayor frecuencia y severidad de estos episodios.

La UE cuenta desde 2002 con el fondo de solidaridad EUSF⁶¹, pero conviene mejorar la coordinación entre administraciones y la colaboración del sector privado. La Comisión Europea ya ha previsto una revisión de la política europea de protección civil, COM (2023) 194 final⁶².

⁶¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/solidarity-fund_en

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0194>

7. UNA EUROPA JUSTA Y COHESIONADA

PROPUESTA 43

Desplegar una fiscalidad justa a escala europea.

La cohesión social y el equilibrio territorial en la UE exigen nuevas inversiones con mayores ingresos públicos, pero sin asfixiar a las pymes, que ya afrontan elevados costes de cumplimiento fiscal y suelen pagar unos tipos efectivos sobre beneficios superiores a muchas grandes empresas⁶³.

Con el objetivo de asegurar unos principios comunes en materia de imposición societaria, y tras el fracaso de la propuesta de Base Fiscal Común para las Empresas (CCCTB) en 2016⁶⁴, conviene avanzar en la nueva propuesta de la Comisión Europea, *Business in Europe: framework for income taxation (BEFIT)*, planteada en septiembre de 2023,

COM/2023/532 final⁶⁵.

La próxima legislatura europea debería garantizar tanto un nivel adecuado de armonización impositiva, como el cumplimiento del principio de proporcionalidad en el esfuerzo fiscal de las empresas en toda la UE.

PROPUESTA 44

Reforzar los recursos propios de la UE.

Los nuevos retos que afronta Europa exigen ampliar los recursos propios de la UE, como ya propuso la Comisión en su comunicación COM (2023) 330 final⁶⁶. Sin embargo, no existe aún consenso entre los estados miembros para un acuerdo definitivo en el Consejo.

Habiendo añadido desde 2020 la imposición medioambiental, sobre los plásticos primero, y próximamente el Mecanismo de Ajuste en Frontera por Carbono (CBAM), quedarán aún por explorar las esperadas tasas

sobre transacciones financieras y negocios digitales.

Es importante que en la próxima legislatura se profundice sobre cómo gravar a escala europea determinadas actividades que se benefician de coyunturas especialmente favorables y generan beneficios extraordinarios (*windfall profits*), como ocurre con la energía, pero también con la industria militar a raíz de la guerra de Ucrania o la industria médica y farmacéutica durante el Covid-19.

Oras fórmulas para considerar serían las derivadas del **espacio Schengen**, pues se trata de uno de los logros más significativos de la UE y resulta por ello razonable su contribución al presupuesto de la UE. Así, en línea con la Propuesta 18, se podría añadir un “tramo europeo” a las tasas cobradas por los estados miembros en los 20 millones de visados Schengen y permisos de residencia emitidos anualmente por los estados miembros, y así contribuir al erario público comunitario.

⁶³ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/taxation-and-smes_en

⁶⁴ https://taxation-customs.ec.europa.eu/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en

⁶⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0532&%3Bqid=1700565513879>

⁶⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:52023DC0330>

PROPUESTA 45

Renovar la gobernanza europea.

Tras el esfuerzo de gasto efectuado durante la Pandemia, la UE se prepara para regresar a la disciplina fiscal del Pacto de Estabilidad y Crecimiento. En este sentido, la presidencia española ya logró en diciembre de 2023 un acuerdo político que otorga flexibilidad a los estados miembros, con periodos de ajuste fiscal de 4 años, prorrogables a 7 en algunos casos. Se trata de una solución razonable, aceptada por PIMEC y SME United para evitar un excesivo ajuste fiscal que perjudique la inversión productiva.

Más allá del ámbito estrictamente económico, convendría valorar los cambios en la gobernanza europea propuestos en la Conferencia sobre el Futuro de Europa, mediante la **modificación de los tratados fundacionales**, sobre todo para facilitar la toma de decisiones, restringiendo la regla de unanimidad y dando un mayor papel al Parlamento Europeo y a los ciudadanos⁶⁷.

La perspectiva de una UE ampliada en unas décadas hacia los Balcanes, incluyendo también un país tan grande como Ucrania, hace más ne-

cesario que nunca la reforma de su gobernanza para garantizar la agilidad y la idoneidad en sus decisiones. Se trata ya de una cuestión de supervivencia ante la competencia de los “estados-continente” como Estados Unidos, China o India.

Las pymes saldrían beneficiadas de una futura UE más fuerte, ágil, transparente y democrática, cuya reforma se podría iniciar durante la próxima legislatura.

⁶⁷ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220429IPR28218/future-of-europe-conference-plenary-ambitious-proposals-point-to-treaty-review>

El presente documento ha sido elaborado íntegramente por los técnicos de PIMEC expertos en asuntos europeos y relaciones internacionales en Barcelona y Bruselas, sin recurso alguno al Chat GPT ni ninguna herramienta de inteligencia artificial.

©PIMEC Petita i Mitjana Empresa de Catalunya 2024

Delegació Permanent davant la UE

*Permanent Delegation to the
European Union*

Delegación Permanente ante la UE

*Ständige Vertretung bei der
Europäischen Union*

*Délégation permanente auprès de
l'Union Européenne*

*Delegazione permanente presso
l'Unione europea*

*Stała Delegatura przy Unii
Europejskiej*

*Permanente Vertegenwoordiging bij
de Europese Unie*

6, Rond Point Schuman
1040 Bruxelles

C/ Viladomat, 174
08015 Barcelona

Membre de la
Pimes europees

Amb el suport del Departament d'Acció
Exterior i Unió Europea

